

lacăra 22

Micul constructor.
Fotografie
de Eugen IAROVICI

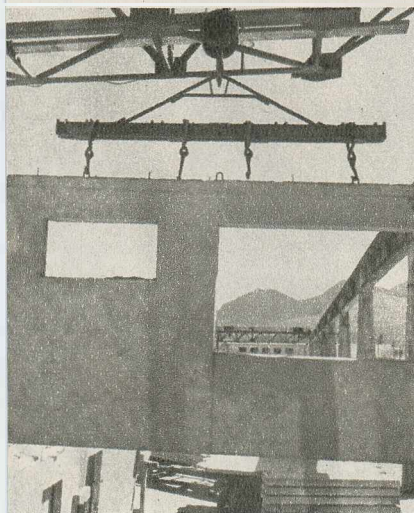
REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
 Căsuța poștală: 3507, Of. 33
 Tel. 17.60.10, înt. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Fotocronica Flacării

1 La G.A.S.-Urziceni, Regiunea Bucuresti, lucrările de întreținere a culturilor se află în centrul preocupărilor mecanizatorilor. Ei au însămintat cu porumb o suprafață de 1.800 ha.

2 G.A.C. „8 Mai” din Cobadin, Regiunea Dobrogea, este cunoscută pentru puternicul ei sector zootehnic care numără — printre altele — 3.000 de oi. Dezvoltarea acestui sector a însemnat o substanțială contribuție la creșterea fondului de bază al gospodăriei ce se ridică în prezent la suma de 8,5 milioane lei.

3 La invitația Parlamentului britanic, o delegație a Marii Adunări Naționale a R. P. Romine, condusă de Roman Moldovan, membru al Consiliului de Stat al R. P. Romine, a făcut o vizită oficială în Anglia. În fotografie: delegația M.A.N., în fața clădirii Camerei Comunelor din Londra.

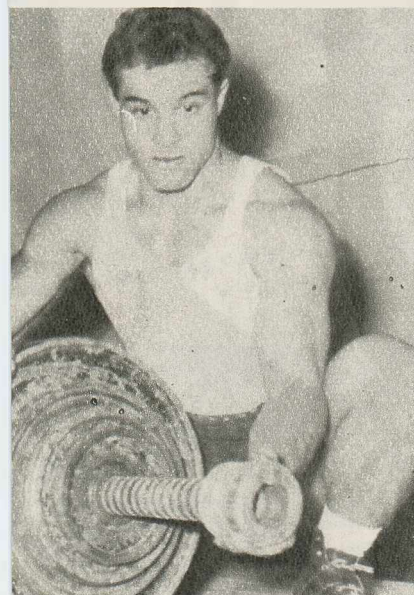
4 Ca urmare a modernizărilor tehnologice, la întreprinderea de prefabricate și elemente de construcții din Brașov crește mereu productivitatea muncii. În fotografie: un nou lot de panouri la drumul șantierelor.

5 Prezența țării noastre la Tîrgul internațional de la Bruxelles s-a bucurat de o înaltă apreciere din partea cercurilor economice participante. Fotografia înfățișează o parte a utilajului industrial expus, printre care instalația de foraj transportabilă T.50.

6 La Addis-Abeba, capitala Etiopiei, au luat sfîrșit de curînd lucrările Conferinței șefilor de state și guverne

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

ale țărilor africane independente. În fotografie: aspect de la intrarea palatului conferinței.

7 La Paris au avut loc viguroase manifestări în cadrul acțiunii „Statelor generale pentru dezarmare”, care mobilizează mil de oameni de diferite convingeri politice și religioase în lupta pentru înlăturarea pericolului nuclear. În fotografie: prezidiul impresionantului miting din suburbia pariziană Saint Ouen, la care au participat 50.000 de persoane.

8 Echipa de volei „Rapid”-București a reușit să învingă duminică seara, în finala „Cupei campionilor europeni”, echipa moscovită T.S.K.A., cu categoricul scor de 3-0. Este o victorie de prestigiu pentru care întreaga echipă de volei a clubului „Rapid” merită felicitări.

9 Sofia a găzduit cea de-a III-a ediție a „Cupei Hunării” la haltere, cu participarea a numeroase țări. Un frumos succes a fost obținut de reprezentantul nostru Fiți Balas (categoria ușoară), care a stabilit două noi recorduri mondiale de juniori.

10 În orașul Mühlheim din R.F. Germană s-a desfășurat o puternică demonstrație a circa 4.000 de muncitori și funcționari de la uzinele metalurgice Mühlheim-Melderich. Ei protestează împotriva intenției patronilor de a opri furnalele și de a concedia 6.000 de persoane.

11 Un remarcabil succes a obținut colectivul Teatrului de Operă și Balet al R.P. Romine cu prilejul turneului de la Paris. În fotografie: de la stînga la dreapta — dirijorul Mihai Brediceanu și cântăreții Elena Cernei și David Ohanesian, între două spectacole.

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 2 Iunie 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar — Filmul „Mătura năzdrăvană”; Teledurnalul pionierilor; „Cîntați cu noi!"; Gimnastică artistică în execuția echipelor premiate la concursul școlar cultural-artistic 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate. În jurul orei 15.00: Transmisiune de la Moscova — Finalele campionatelor europene de box 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pagini de umor din literatura clasică 19.55: Filmul documentar „În camera de creație a lui Prometeu” 20.05: Filmul „Serisoare de la o necunoscută” 21.30: Cu aparatul de filmat la expoziția de pictură, sculptură și grafică de la Muzeul de Artă al R.P.R. 21.50: Noutăți în muzica ușoară. Își dau concursul: Irinel Liciu, Cleopatra Melidoneanu, Margareta Pislaru, Simona Ștefănescu, Ileana Iliescu, Adina Daneș, Iulia Amza, Viviana Popescu, Liliana Diaconu, Stere Popescu, Gheorghe Cotovelea, Nicolae Pantazi, Gheorghe Matei, Adrian Gheorghiu și Ștefan Ionescu. În încheiere: buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 3 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știință și tehnică pentru tineretul școlar 19.45: Filmul „M-am săturat de căsnicie” cu Mari Torocsik 21.15: Muzică distractivă. Interpretează o formație muzicală condusă de Leonid Gudzichievici. Soliști: Virginia Gudzichievici, Dorothea Palade-Melinte, Ramon Chavez (Cuba), Vasile Micu, Ioan Hvorov și un cvartet vocal bărbătesc 21.55: Telesport. În încheiere: buletin de știri, buletin meteorologic.

MARTI 4 Iunie 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — Controlul îmbinărilor prin sudură 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Știți să desenați, copii?! Vă plac cireșele? — povestire de Octav Păncu-Iași. Desenează Lurie Darie 19.40: Șah 19.50: Emisiune de știință — din ciclul „Energetica nucleară” 20.10: Mozaic de scurt-metraje 21.10: Muzică înregistrată pe peliculă. În încheiere: buletin de știri, buletin meteorologic.

MIERCURI 5 Iunie 17.00: Emisiunea pentru cluburile din întreprinderi — Teledurnalul săptămânii; Despre activitatea Institutului de cercetări în construcții și economia construcțiilor; Reportajul filmat „Noi construcții în București”; „În vizită cu aparatul de filmat...”; Pregătiri în stațiuni balneare; Popas liric; Artiști amatori în studio 19.00: Emisiunea pentru sate. În încheiere: buletin de știri, buletin meteorologic.

JOI 6 Iunie 18.30: Universitatea tehnică la televiziune — Obținerea detergenților, produse moderne de spălare 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii — „Cu căpitanul Val-Virtej pe urmele lui Magellan” 19.50: Transmisiune de la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa” (III) 20.10: Emisiune de teatru — „Ce înseamnă să fii onest” de Oscar Wilde, în interpretarea colectivului Teatrului de stat din Arad. În pauză — filmul documentar: „Pentru o alimentație rațională și sănătoasă”. În încheiere: buletin de știri, buletin meteorologic.

SÂMBĂTĂ 8 Iunie 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Pentru copii și tineretul școlar — „Frații Grimm”, evocare dramatizată de Sergiu Milorian 19.55: În fața hărții 20.05: Filmul sovietic „Omul merge după soare” 21.15: Litoral 1963 21.30: Sărbătoarea strunelor. În încheiere: buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

Pană de cauciuc. Toate
forțele pentru grabnica
reparare a bicicletei.

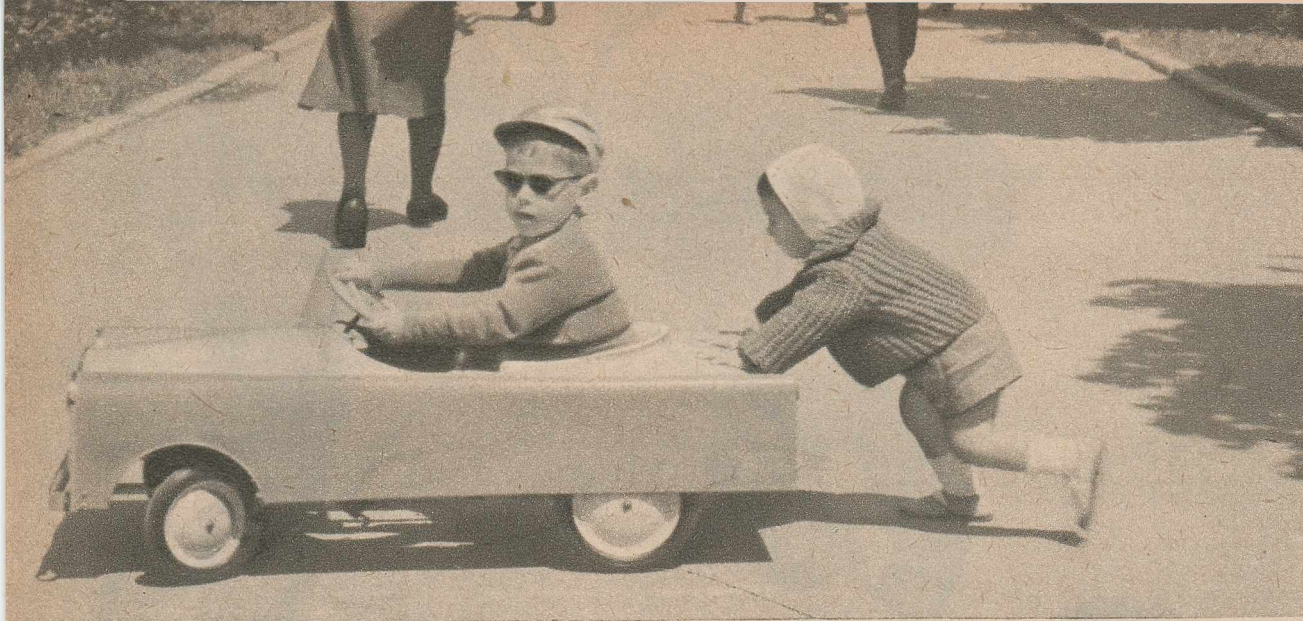

Atențiune

opiii sînt ocupați!

Un curs de șoferi amatori.

Nu e o încălcare a normelor de păstrare a spațiilor verzi, ci dimpotrivă: fetițele din fotografie pilvesc gazonul din fața blocurilor, curățându-l de jăpădii.

Vrem să-i interviuăm. Nu ne iau în seamă. Insistăm. Degeaba.

— Lăsați-ne, nene!

(Au probleme serioase!)

— Vă dăm pozele-n revistă—replicăm noi.

— Treaba dumneavoastră, dar nu ne stricați jocul.

Fotoreporterul oftează. Insistă și el:

— Vreau să vă fac poze, năzdrăvanilor. Vă fac nemuritori.

Copiii rid. La vârsta lor, problema nemuririi este cu totul neinteresantă. Interesant e doar jocul, zbenguiala. Unul dintre copii se-nfinge către fotoreporter:

— Lasă, tovarășe, că pe mine nu mă duci.

Am mai pățit-o eu cu un fotograf. Până să facă țac, m-a ținut pe scaun un ceas și mi-a vîrît în față niște lumini ce-mi luau ochii.

Intervenim cu un contraargument:

— Noi vă fotografiem într-un minut.

— Țțț!...— conchide Florin în numele tuturor tovarășilor săi de joacă. Fotografați-ne într-o secundă. Asta-i!

Mă uit la fotoreporter. El — la mine. Amîndoi — la eroii fotoreportajului.

Copiii uită de prezența noastră. Uită, vor să uite, de intențiile noastre. Se împrăstie. În ceasul acesta ei sînt mai marii aleii Tonola, mai marii întregului cartier al cercului. Se joacă și visează. Fac pe șoferii. Fac pe doctorii. Fac pe horticultorii. Fac pe inginerii. Fac, fac, fac.

Le-am spus: „Vă dăm pozele-n revistă“. Și ne-au răspuns: „Treaba dumneavoastră, dar nu ne stricați jocul!“.

Vreți o replică mai frumoasă? Nu există. Știți de ce? Pentru că nimeni, absolut nimeni, n-are voie să strice joaca, visele și fericirea copiilor. De aceea i-am spus colegului, fotoreporterului:

— Lasă-i în voia lor. Fă instantanee.

— Dar matale ce faci cu textul? Și pe mata te refuză.

— Nu-i nici o dramă. Am să-l scriu scurt. Foarte scurt. Instantaneele dumitale să iasă, că de text nu-i nevoie foarte. Facem fotoreportaj. Vezi-ți de treabă și fă „țac“, cum a zis Florin. Asta-i tot fotoreportajul.

Ne plimbăm pe alee. Aici au fost niște locuri care n-aveau istorie. Gropi și gunoaie. Copiii nu știu acest lucru. Cînd s-au mutat ei aicea, distanța dintre cer și pămînt se micșorase. Din cauza blocurilor de locuințe. Apoi a răsărit iarba. În cîteva zile aleea s-a umplut de parfumul florilor de sezon. Și de larva sfîntă și sănătoasă a copiilor.

Odraslele lui Mihai Conopîrlă, muncitor la Uzinele „Electronica“, și ale altor numeroși oameni ai muncii au umplut apoi aleea cu joaca și neastîmpărul lor.

Jucați-vă, copii! Nimeni nu vă stingherește jocul. Numai fotoreporterul face „țac“. Atît. Puțin vă pasă vouă. Nici nu-l băgați în seamă.

George CIUDAN (text)

Aurel MIHAILOPOL (fotografii)

Copiii vor să albe senzația că zboară, fapt pentru care se-nghesuie la leagănul rotativ.

Stăpînul balonului către fetița de jos: „Eu sînt la mare înălțime și cobor cu... parașuta“.

În socialism tinerețea nu exclude specializarea. Dimpotrivă. Cazangul Simion Drăgan, în vîrstă de 24 de ani, assemblează o linie de ciment cu multă pricepere.

Tronsoanele se sudează cu moderna mașină automată pe care o minulește cu multă îndemnare sudorul Alexandru Costescu.

Sudorul Nicolae Rădulescu, a cărui măiestrie în sudură și capacitate pedagogică sînt cunoscute și apreciate la mil de kilometri depărtare.

Linia nu are o singură dimensiune

M

ai întâi a fost o linie trasă ușor pe hîrtia de calc. O linie și un titlu deasupra: linia de ciment. După aceea au urmat multe alte linii, semne, cifre și cuvinte, formule tehnice. Apoi au intervenit discuții între ingineri, maiștri și lucrători calificați, pe marginea schițelor trasate pe hîrtia de calc. Părerii, critici și mai ales propuneri... La rîndul lor, propunerile nu erau altceva decît idei izvorite din lunga și bogata experiență a tehnicienilor și muncitorilor.

Cartea tehnică, consultată din plin, a pus în mișcare radiera și apoi din nou creionul...

Și iată — sînt cîțiva ani buni de-atunci — pe poarta uzinei ieșea cea dintîi linie de ciment fabricată în țară. O plăcuță de metal purta numele întreprinderii care a făurit-o: Uzinele „23 August“. Era în anul 1957.

**DE LA 320 LA 820 TONE CLINCHER
ÎN 24 ORE**

Scrise pe tablă cu creta sau pe caiet cu creionul, cifrele, simple numere, nu spun nimic. Nici

chiar diferența dintre ele. Dar 320 însemna în 1957 că linia producea 320 tone de clincher în 24 de ore. Astăzi cifra este de 820 tone. Diferența dintre cele două cifre e însemnată, nu?

Din dicționare poți afla că linia este „o figură (geometrică) continuă care are o singură dimensiune și care poate fi descrisă de un punct prin deplasarea sa“. În geometrie așa or fi stînd lucrurile, dar cu linia de ciment situația e cu totul al-

Anton ALEXE
Fotografii de Elena GHERA
(Continuare în pag. 8)

Ajustorii mecanici Ion Niculae și Ion A. Marin în timpul rezolvării unei probleme tehnice.

ta. Linia de ciment e o instalație complexă — o fabrică, dacă vreți — pentru produs ciment. O aparatură uriașă, în greutate de circa 660 tone. Construcția liniei și-o împart secțiile de cazangerie și mecanică, unde se sudează, se șlefuiesc și se făuresc tubul metalic al cuptorului de ciment lung de peste 120 de metri, tronsoane, subansambluri pentru părțile mecanice de antrenare ale cuptorului — lagăre, batiuri, grupuri de sprijin, mecanisme de rigidizare ale tubului metalic. Aici trebuie să arătăm că întreg tubul metalic, sub formă de foi de tablă groasă până la 55 mm, prin care se scurge clincherul (o substanță granulată provenită din măcinarea pietrei de ciment arse în cuptoare) este sudat automat cu o mașină specială, care a fost pusă în funcțiune de un colectiv format din tovarășii ing. Gh. Maior, ing. Iulius Lupescu, Gh. Anose, Alexandru Costescu, Marin Vlad.

Secția mecanică contribuie la construcția morii pentru piatra de ciment, blindată cu oțel manganos, cu grupurile de sprijin, inelele de rulare, mecanismele de acționare a morii, coroanele dințate, fundațiile, grupul final de acțiune, instalațiile de tiraj etc. Șase sute șazeci de tone oțel și fontă trecute prin mâinile și mintea muncitorilor de aci. Instalația aceasta, compusă din sute de piese care se-nlănțuiesc, se-mbină și se potrivesc pînă la sutimea de milimetru, și-a luat cu nota zece examenul nu numai în țara noastră, ci și în R. P. Ungară, R.D.G., U.R.S.S., R.P.D. Coreeană, R.D. Vietnam, R.P. Chineză etc.

O simplă plăcuță de metal: „Uzinele 23 August“. Dar în spațiile acestei cărți de vizită din alamă se află oameni. Muncitorii și tehnicienii uzinei, și în primul rînd comuniștii.

OAMENII

Costescu Alexandru este șef de brigadă. Are 34 de ani și lucrează

de doi ani la mașina automată de sudat.

— ...A trebuit să intru serios în biblioteca tehnică a uzinei, pentru a mă documenta în ce privește sudura automată. Am vizionat de nenumărate ori filme cu caracter tehnic și în special filmul „Sudura în baie de zgură la table în dimensiuni groase“.

Cazangiul Drăgan Simion are 24 de ani. Noțiunea de mîndrie are pentru el un dublu sens. Mai întii, cota-parte care-i revine în colectiv pentru împlinirea planului și apoi calitatea lucrului său — or, așa cum îi place să spună: „Marca fabricii, mîndria noastră!“

Că această deviză nu este o formulă seacă ne confirmă și tovarășul Dumitrache Vasile, șef de echipă la asamblarea tronsoanelor, unul dintre cei mai vechi lucrători care de la început au pornit cu linia de 320.

— Marca fabricii...? Da. Am fost acum cîteva ani în Siria cu echipa pentru montarea pavilionului nostru la Expoziția din Damasc. Desigur că și aci în uzină, cînd auzi sau citești în ziare că produsele la care ai contribuit au fost apreciate, te cuprinde mulțumirea. Dar acolo, la mii de kilometri depărtare de patrie, cînd vedeam că mărfurile noastre erau cercetate de vizitatori și comparate cu produse ale unor țări cu mult mai veche tradiție industrială ca a noastră, înainte de orice mulțumire mă cuprindea emoția. Da, atunci cînd auzi că ți se spune: „Excelente, pompele românești!“... „Strașnice sînt motoarele din România...“, simți cum ți se-ncălzesc obrăjii și-ți aleargă sîngele în vine. Ai vrea să-l iei în brațe pe interpret, să-l săruți pentru marea satisfacție ce ți-a produs-o și să-l rogi să strige în gura mare: „Omul de lingă mine este un lucrător de la Uzinele «23 August»... Atunci îți dai seama și mai bine nu numai ce

reprezintă mîndria adevărată, dar și ce înseamnă străduința pentru calitate a tovarășilor tăi de muncă.

Dumitrache Vasile, care a fost de două ori în Siria, mai are și alte amintiri:

— Locuiam la cel mai luxos hotel din Damasc, „Semiramis“. Camerele învecinate erau închiriate diferiților negustori și oameni de afaceri din Franța, S.U.A., Anglia, Italia, R.F.G. etc. Reprezentanți ai marilor firme, trusturi și capitaluri. Dar eu eram mai mîndru ca ei, căci reprezentam munca și organizarea socialistă a producției, realizările tovarășilor mei din uzină.

★

Sudorul Nicolae Rădulescu are 31 de ani. E un om înalt, vioi, cu darul povestirii. A fost și el în străinătate. În R.D. Vietnam. Asta, acum doi ani. A fost trimis să monteze două linii de ciment în Hai Phong. Depărtată și pitorească țară. Ți-ar fi trebuit luni și ani s-o vizitezi. Dar el nu era un oarecare turist, un simplu amator de peisaje exotice, ci un tehnician de înaltă calificare. El avea o misiune importantă pe care trebuia s-o ducă cu cinste la capăt.

La început a fost greu. Căldura, mîncarea mai deosebită, terenul nepotrivit. De asemenea au trebuit înlăturate greutățile inerente oricărui început, care aici priveau în mod deosebit organizarea și completarea dotației șantierului.

S-a împrietenit cu oamenii. Ceas de ceas, zi de zi, construcția se ridica văzînd cu ochii. I s-au dat cinci tineri pe care să-i califice. Satisfacția lui a fost deosebit de mare. S-au înțeles repede, mai puțin prin cuvinte, mai mult prin gesturi.

După o jumătate de an, tinerii lui ucenici se calificaseră la locul de muncă. Școala tehnică românească reușise să facă, în acest scurt răstimp, din niște simpli

tineri aduși de la orezăriile învecinate, meseriași de nădejde. Unii dintre ei a legat chiar strîm prietenii.

La sfîrșitul anului l-a vizitat și soția. A fost o mare bucurie pentru el. După terminarea construcției a avut o dorință — vadă jungla. A fost satisfăcut. A locuit o săptămînă într-o cabană din inima junglei. Cîteva păduri făceau de pază împotriva fiarelor sălbatice care foliau pe-acolo. Dăjvine și mai sălbatice zburau cînd și cînd, în elicoptere americane venite din Vietnamul de Sud, vind spațiul aerian al tinerei republici de nord...

Instalațiile fiind montate, a venit și ora plecării. La despărțire l-a copleșit emoția. Lăsa acolo, departe de țară, dar aproape de inima lui, lingă cele două linii de ciment și fabricație românească, mulți prieteni.

★

Secția construcției mecanice contribuie la construirea liniilor de ciment prin grupurile de sprijin, inelele de rulare, mecanismele pentru acționarea morii de ciment, coroanele dințate, grupul final de acțiune, instalațiile de tiraj etc.

Ajustorul Ion Niculae, care împlinise 60 de ani, și tovarășii lui de muncă mai tînăr, Ion A. Marin, se străduiesc, împreună cu inginerul Mihalea Dumitru și Filip Ștefan, ca secția să țină pasul cu cei de la cazangerie. Și cînd, în '62, tovarășii de „alături“ au produs peste plan piesele care le reveneau pentru o linie nouă, cei „de dincoace“ au trebuit să le răspundă cu aparatura ce lipsea.

Iată pentru ce o linie de 320 a putut trece în plus prin poartă mare a uzinei.

Anton ALEX
Fotografii de Elena GHER.

De 113 ani la rampă: CHIRIȚA

Citeva din interpretele coanei Chirița, așa cum au arătat în rolul respectiv: Sonia Ciuceru, Marla Filotti, Nelly Nicolau-Ștefănescu și... un interpret: actorul Ieșean Miluță Gheorghiu.

Cu voia dumneavoastră, coana Chirița Birzoi ot Birzoieni și-a făcut apariția în București, călărind aprig pe calu-i alb de armazoancă, pufăind tiutun pi gură — dacă-i moda! — vorbind franțuzăști „comme l'eau” — ca apa — și visându-se isprăvniceasă cu jândari la poartă și-n coadă... După ea, abia trăgându-și suflarea, iată-l și pe dumnealul, proaspăt isprăvnicitul Grigore Birzoi, înghesuit în straiiele nemțești cu nasturi cât farfuriile (ah, unde-s giubeaua și anteriul!), mare iubitor de peșcheshuri și binemeritându-le după câte-a pățimit la '48 („ce groază-l apucasă... că striga și prin somn c-o venit zavera...”). A sosit și Guliță — Guguloiul nineacăi ș-a babacăi — și gingașa orfană Luluța, și drăguțu-i Leonaș (care-i când oficer, când bricicar, când actoriță — după cum îi cere nevoia de-a-i minți pe Birzoi și de-a le-o fura pe Luluța), și... și tot alaiul cu care, după ce-a fost „Chirița în Ieși”, s-a înturnat acasă, în provincie.

Așadar, „Chirița în provincie” a urcat pe scena Teatrului pentru tineret și copii, ca un omagiu adus lui Alecsandri și teatrului său, ca un dar făcut tinerei generații, cunoscătoare mai ales din filele cărții a eroinei care, de peste un secol, amuză și încântă, „batgiocurindu-și” lumea ei pierită. Chirița '63 anunță un nume nou care vine, cu modestie, să se alăture celebrilor interpreți ai Chirițelor: Arcadie Donos. Îl cunoașteți: l-a jucat pe Tarzan în „Nota zero la purtare”, l-ați văzut în „La telefon Taimirul”, „În căutarea bucuriei”, „Băiatul din banca a doua”. E un moldovean rotofei, cu grai apăsător și molcom, are haz în vorbă și mișcare și a început prin a fi... tenor în Ansamblul C.C.S. Premise favorabile pentru o nouă Chiriță și o nouă versiune a „comediei cu cîntice în două acte” de Vasile Alecsandri. O regizoare tînără — invitată de la Teatrul „C. Nottara” — s-a încumetat la această treabă: Sanda Manu...

Pînă acum, în iunie 1963, Chirița a trăit în cei 113 ani ai săi multe vieți, sub multe înfățișări, mereu alta — după cum îi cerea arta interpreților ei — mereu aceeași pe care o voise Alecsandri: „am proiectat să fac

Sanda FAUR

(Continuare în pag. 10)

MUZICA SENTIMENTELOR MAJORE

Concentrarea aproape explozivă a încordării emoționale — iată ce ni se pare deosebit de caracteristic gândirii muzicale actuale. Se compune la o tensiune care aproape nu-i mai dă ascultătorului răgazul să respire, muzica degajă o ardoare de jeratic. Nemulțumiri, partizanii muzicii „odihnitore” repropoază acestei modalități expresive caracterul ei, chipurile, crispat. Înclinăm să credem că tocmai aceasta este viziunea care exprimă adevărul zilelor noastre. Am caracterizat-o de aceea nu ca o modalitate crispată, ci una realistă. Socialismul, cosmosul, pacea nu sînt cadouri oferite de providență, ci idealuri care se cuceresc, și se cuceresc nu

prin încantații orifice, ci prin uriașe eforturi, eroism și sacrificii. Rostim de fapt un truism la îndemîna oricărui pionier, dar, pare-se, pentru unii compozitori chiar asemenea locuri comune sînt greu de înțeles sau acceptat: și comunismul, și pacea sînt concepute de ei ca un eden care descinde pe pămînt la semnalul unei baghete magice. Reacionînd la această mentalitate idilică, din păcate încă răspîdită, o seamă de compozitori cu înțelegere mai lucidă fac din dezvăluirea esenței combative a vieții teiul fundamental al creației lor. Ei se străduiesc a smulge sunetelor și instrumentelor cele mai secrete posibilități și de a sugera, cu o prospețime și o intensitate încă neatinse, idelle înceștării forțelor, ale efortului eroic. Să fie aici ceva criticabil? După părerea noastră, cituși de puțin. Criticabilă ar fi această orientare dacă explozivitatea dramatică ce-l este proprie ar umbri perspectiva optimistă a înțelegerii vieții, dacă existența ar fi prezentată doar ca o perpetuă și dureroasă încordare, cum se întîmplă de pildă în muzica

expresionistă sau în cea compusă sub semnul existențialismului. Într-o astfel de muzică, frământările rămin sterile, tragismul reduce omul la neputință și spaimă în fața existenței. Spre deosebire de aceasta, muzica umanismului socialist — chiar în accentele ei tragice — mobilizează energiile omului spre a depăși momentele dramatice, în perspectiva unui viitor cît mai deplin luminos; tocmai în cadrul acestei orientări imaginea entuziasmantă a viitorului apare zugrăvită în culori mai radioase decît oricînd. Numai că, principală diferită de euforia bucolică din muzica idilistă, imaginea este întin imbibată de sentimentul luptei și al hotărîrii de a cucerii acest viitor. Tocmai într-un asemenea spirit schițează orizonturile comuniste A. Vieru în „Cantata anilor lumina”. Dacă lucrarea a întîmpinat unele rezistențe, aceasta se explică prin faptul că autorul se dezice de modul convențional de a anticipa viitorul, oferindu-ne o muzică dinamică, pătrunsă de sentimentul unei ascen-

suni încordate și respirînd aerul tare al înălțimilor. Chiar atunci cînd exaltă nu lupta, ci tineretea, frumusețea și bucuria, compozitorul lasă să se întrevadă prezența unei înțelegeri combative a vieții. O asemenea viziune componistică nu duce așadar la slăbirea optimismului, ci la dinamizarea și împregnarea acestuia de substanță reală. Inevitabilitatea unui asemenea mod de a gândi și simți muzica nu este însă înțeleasă de toți. Incandescența și forța aduse de noua muzică sînt pentru unii supărător. Așa s-a întîmplat, în fond, din totdeauna: adevărații artiști au simțit necesitatea de a căuta mijloace mai sfredeltoare în înfățișarea esenței dinamice a vieții. Din totdeauna s-au găsit însă și spirite conservatoare care, alarmate, rosteau imprecacii și profecții, prezentînd spulberarea prejudecăților lor asupra muzicii ca o negare a muzicii însăși. Și Simfonia a III-a de Beethoven, și „Tristan și Isolda” de Wagner, și „Sacre du Printemps” de Stravinski, și

Simfonia a VIII-a de Sostakovič au fost proclamate de aceste spirite drept opere de distrucție muzicală și anatemizate ca atare. Fidei exemplului marilor înaintași, cel mai valoroși compozitori ai noștri caută, la rîndul lor, să realizeze o și mai mare forță în exprimarea adevărului vieții. Trebuie de asemenea avut în vedere că epoca noastră, caracterizată prin ascuțirea maximă a contradicțiilor dintre asupritori și asupriți, prin ofensiva mondială a spiritului revoluționar, prin intensificarea trepidăției cetățene, nu poate să nu infuzeze sensibilității muzicale un dinamism care nu era posibil în alte vremuri. Nu poți vorbi despre epoca revoluțiilor socialiste și a prăbușirii imperialismului cu mentalitatea muzicală a epocii lui Brahms și Ceaikovski. Dacă Brahms și Ceaikovski ar fi trăit astăzi, ei ar fi compus, fără îndoială, în spiritul noilor cerințe pe care epoca noastră le pune în fața muzicii.

George BĂLAN

↑ Primul interpret al Chiriței a fost marele actor Matei Millo. Din păcate, nu se păstrează nici o fotografie a sa în acest rol, așa că pentru a ne face o idee asupra travestiurilor sale trebuie să ne mulțumim cu imaginea mamei Anghelușa.

Actorul Arcadie Donos, de la Teatrul pentru tineret și copii, este noul interpret în travesti al Chiriței.

din teatru un organ spre biciuirea năravurilor sale și a ridicolelor societății noastre” — își afirmase, deschis, profesiunea de credință, scriitorul-cețățean.

★

Cel dintîi a fost marele Matei Millo. El a creat-o pe Chirița, el a adus-o — atunci, la 9 aprilie 1850 — pentru prima oară în fața spectatorilor ieșeni (în piesa „Chirița în Iași sau două fete și-o nineacă”), el a creat tradiția interpretării Chiriței în travesti. Din păcate, nu se păstrează nici o fotografie a actorului în acest rol, și trebuie să ne conso-lăm doar cu imaginea lui Millo în „Mama Anghelușa” dacă vrem să ne facem o idee

despre travestiurile sale... Și poate cu declarația unui cronicar al ziarului „Zimbrul” din 14 mai 1851, care scria despre Millo: „El este o amfibie, un cameleon, o ființă ce-și poate schimba momentan ființa, ce-și preface trup, vorbă, glas și manieră...”

Doi ani mai tîrziu, în mai 1852, apare pe scenă „Chirița în provinție”. Protagonist e din nou Millo. Succesul e răsunător. De astă dată, cronicarul „Gazetei de Moldavia” din 12 mai 1852 recunoaște: „În „Înturnarea coanei Kirița” — vodevil original al domnului V. Alecsandri... tendința autorului: «Ridendo castigat mores» adică «Prin derideri a curăți năravurile» — este vrednică de laudă și fie astă lucrare nu o picătură vărsată în mare...”

Matei Millo a „primblat-o” apoi pe Chirița prin țară, a făcut-o cunoscută în București,

i-a cîntat romanța fumului de țigară pri săli de hoteluri și de restaurant, într-un cuvînt: a făcut-o celebră. În seara de 5 august 1851, cînd s-a prezentat la teatrul bucureștea Bossel „Chirița în Iași”, succesul a fost atît de mare, „încît a fost nevoie ca spectacolul să se joace de trei ori în șir”. Repertoriu lui Alecsandri „desfundă mahalalele și făc zile după zile și seri după seri să curgă lume la porțile teatrului”...

★

La Iași, coanei Chirița i-a mai dat viață i unele spectacole o talentată actriță din trup lui Millo, Smaranda Merișescu, apoi îns coana Chirița a tăcut decenii de-a rîndul mulțumindu-se să rămînă personaj de istorie literară. A renăscut abia în secolul nostru

în interpretarea ajunsă clasică a unui alt actor ieșean, Miluță Gheorghiu. 1.000 spectacole de-a lungul a peste treizeci de ani de actorie — iată bilanțul impresionant noii Chirițe. Ideea de a o readuce pe Chirița lumina rampei și de a o încredința măiestriei unui actor ce abia împlinise 30 de ani aparține lui Mihael Sadoveanu... Premiera avut loc la 16 septembrie 1930. Un sfert de secol mai târziu, Miluță Gheorghiu, devenit în anii noștri artist emerit, a obținut pentru acest rol Premiul de Stat.

Actorii din Capitală nu au rezistat nici ei stației și farmecului scenic al Chiriței și, pînă cu dificultățile de pronunție ale aiului moldovenesc, căzîndu-se să roscască corect „șeli vorbi ali armazoancăi iutoare di bontonuri și tenechele dar hîdă cu i sarmani“, au adus-o pe Chirița din Iași în București. Mergînd pe tradiția travestiului, cunoscutul cupletist I.D. Ionescu o amintea adesea pe Bîrzoaia, fie ea acasă în provincie, în Iași sau în balon. Dar mai seamă actrițele au fost ispitite de acest personaj: două din marile noastre artiste — Maria Cluceru și Maria Filotti — au realizat creații memorabile în acest rol.

Un album existent la Muzeul Teatrului Național „I.L. Caragiale“ păstrează o mărire emoționantă, scrisă de Sonia Cluceru la 3 noiembrie 1950: „... Printre multele lămuriri cărora le-am dat viață din viața mea, fostă și «Coana Chirița» a lui V. Alecsandri. Indicatul artiștilor dramatici și lirici, a rui președintă era Maria Filotti, luase spoziția... să dea și un spectacol în dimineața zilei de 6 decembrie, tot în folosul acestui sindicat. În cadrul acestui spectacol, am jucat pe scena Teatrului Liric «Coana Chirița în voiaj» și am purtat rochia cu benzi albe de atlas, intercalate cu benzi de catina portocalie, rochie despre care vechii croitori ai Teatrului Național (București) spuneau că fusese rochia lui Matei Millo, care o purtase în aceeași piesă“ (rochia o puteți vedea și azi în Muzeul Naționalului). În anii ai apropiați, maestrul Ion Finteșteanu ne-a arătat și el o Chiriță (după ce o crease pe «Mama Anghelușă»). Iar cea mai recentă Chiriță bucureșteană a realizat-o cu vervă pe scena Teatrului Muncitoresc C.F.R. - Giulești actrița Nelly Nicolau-Ștefănescu; spectacolul acesta prilejuia debutul regizoral comun al lui Horea Popescu și Lucian Giurchescu... Chirițe au mai apărut și pe scenele din alte țări ale țării — la Brașov, Craiova etc. și iată-ne acum față-n față cu ultima: Arcadie Donos.

★

Cum să joci azi Alecsandri? Chirița anului 1963 obligă la o viziune contemporană, la o interpretare contemporană nu numai a rolului piesei, dar și a însăși construcției arecum naive și convenționale, a parfumului desuet al piesei. Miluță Gheorghiu mai intră în scenă — asemenea lui Millo — pe un trîpaș adevărat, alb și fornăitor, curcanul pe-l primea peșcheș Bîrzoii era un curcan în pată legea — resemnat cu soarta lui de artist — pisica Luluței miorlăia de-adevăratalea. Șezanii — de altfel — nici nu concep o altă interpretare scenică a Chiriței, decît cea moștenită de la Millo și continuată de Miluță Gheorghiu.

Sanda Manu, însă, nu a vrut să facă teatru la «Alecsandri», ci să povestească astăzi o povestă de Alecsandri; privind-o din înălțimea spectacolului scurs de la nașterea „Chiriței“, ea a purtat piesa cu un zîmbet cald și duios, puțin tonic, așa cum privești cîteodată un bunic răguș dar demodat. Neomișînd nici o clipă vorba satirică și obiectul vizat de satiră, ea o usă doar pe Chirița să fie a epocii, să fie autentică (deși și dînsa își face prima apariție în scenă „galopînd“ pe un cal din placaj, tras pe roți din culise) — aprigă la mîncă cu iranii, aprinsă după bontonurile modei, armantă cu oficerul, lacomă de averea Luței. E singurul personaj desenat gros, în irbune negru. Celelalte sînt ușor schițate în creion și tratate în parodie: costumele lor ar tăiate din hîrtie, au volanele cu colțurile, opacii, norii, boschetele sînt decupate în aforaj, totul pare scos dintr-o carte cu poze pentru copii. De altfel, decorurile (autor Seriu Singer) se nasc din pămînt — ivindu-se

La Muzeul Teatrului Național bucureștean se păstrează încă rochia în care Matei Millo a interpretat-o pe coana Chirița. În aceeași rochie a jucat, cîteva decenii mai tîrziu, neultata actriță Sonia Cluceru.

parcă din podeaua scenei în fața spectatoriilor — pentru ca în ultimul act pereții roz cu buline albe ai casei Chiriței să se năruiască, o dată cu lumea pe care o adăpostiseră. În scenă rămîne doar o ramă de tablou ce încadrează — simbolic — chipul Chiriței, personaj clasic și veșnic viabil al teatrului românesc. Degeaba încearcă ceilalți eroi să intre și ei în tablou: nu încap decît vreo doi, neînsemnată recuzită umană trebuitoare Chiriței pentru a se desfășura pe scenă...

În februarie, actorul bucureștean a plecat la Iași să se sfătuiască și să mai învețe de la reputatul actor ieșean; s-a întors acasă cu un carnet plin de note, cu tot felul de materiale documentare și cu o urare făcută generos, din toată inima: „Urez entuziasmului colectiv al Teatrului pentru tineret și copii din București, mult succes în tentativa de «răpire» a coanei Chirița, pe cal sau fără cal... Iar ție, Arcadie, dragul meu, mult, mult succes și să mă-ntreci, te rog“. Semnat: Miluță Gheorghiu, artist emerit.

Arcadie Donos știe că e foarte greu, dacă nu chiar imposibil, să-l întreci pe Miluță. Dar speră — împreună cu întreaga echipă actoricească — că a prezentat cum se cuvine și cum îi e meritul pe Chirița '63.

Sanda FAUR

cartea

Maria
Arsene:
„PRELUDII“

Cred că, înainte de oricare altă reflecție, cititorul paginilor publicității și prozatorului Maria Arsene este îndemnat să se întrebe dacă lucrurile înfățișate în cele mai multe schițe și povestiri ale cărții s-au petrecut în urmă cu mai puțin de trei decenii ori și-au consumat tragedia lor existență într-o eră de care ne despărțim, cum ar spune poetul, „vechi întregi“. Căci, deși fiecare dintre noi poate să anticipeze răspunsul la întrebarea de mai sus, coloanele periodicelelor progresiste din 1933, 1938, 1940, care au publicat multe din aceste lucrări, stîndu-i mărturie, senzația descoperirii unei lumi îndepărtate este cu atît mai clară cu cît această lume apare într-un izbitor și elocvent contrast cu ceea ce vedem astăzi împrejurul nostru.

Calitatea de document, înregistrat la fața locului de o pană care a știut să vibreze la suferințele celor mulți, la lupta lor pentru o viață mai bună, constituie principala trăsătură a cărții. În

sprijinul acestei afirmații pot fi citate cele mai multe și mai izbitoare bucăți ale volumului, cum ar fi „Zahăr amar“, „Afrodita“, „Foame“, „Domnul Pîc“, în care virtuțile demascatoare ale textului rezultă din înfățișarea unor realități din România burgheză-moșierească, făcută printr-o succesiune de imagini grăitoare prin ele însele, înălțate ca într-un excelent montaj cinematografic și, în același timp, din atitudinea autorului care nu areorei la forma unei piedoarii făcînd împotriva regimului clădit pe asigurire și samavolnicie.

Pagini scrise cu nerv și participare, la o înaltă tensiune dramatică, constituind poate reușitele cele mai marcante ale volumului, redau imaginea muncii în condițiile exploatarea observațiilor bogate în semnificații, siguranța cu care autorul știe să creioneze un personaj, să contureze o acțiune, creează în unele bucăți momente vii și dinamice, cum este, bunăoară, descrierea muncii hamaliilor din „Afrodita“ sau a trudei

cumplită a muncitoarelor sezoniere de la o fabrică de zahăr („Zahăr amar“).

Adăugăm acestor pagini altele, în care scriitorul, depășind înregistrarea reporterească — deosebit de sugestivă, așa cum am arătat — încearcă să pătrundă mai adînc în mecanismul social al vremii, în psihologia oamenilor, dezvăluind astfel procesul formării conștiinței luptătorilor comunisti, cadrul epocii în care au fost scrise cele mai multe schițe și povestiri.

În încheierea volumului, cîteva bucăți inspirate din actualitate constituie o replică la stările de lucru înfățișate mai înainte. Din păcate părțile de umbră ale cărții par a se fi concentrat în aceste pagini. S-a remarcat pe drept un anume didacticism, o elaborare artistică insuficientă a materialului de viață, lipsuri pe care nădăduim să nu le mai aflăm în cărțile ce le va scrie de-acum înainte Maria Arsene.

Boris BUZILĂ

povestea vorbei

Cînd punem alături cuvinte ca om — omuleț, lădă — lădiță, masă — măsufă, pom — pomîșor etc., recunoaștem un procedeu curent de formare a cuvintelor: adăugînd cîteva sunete la numele unui obiect, obținem diminutivul, cuvîntul care denumește același obiect, dar de dimensiuni reduse. În acest scop, limba romînă adaugă terminații ca -uleț, -iță, -ușă, -ișor (care apar în exemplele date mai sus) sau -el, -aș, -ică etc. Cuvintele formate în acest fel au fost numite diminutive, pentru că verbul a diminua, de la care s-a pornit cînd s-a creat noua denumire, însemna a micșora, a reduce dimensiunea.

Fînd des folosite, diminutivele își pierd treptat sensul de micime. De exemplu, în latinește *genunchi*

se spunea *genu*, al cărui diminutiv era *genuculus*, „genunchi mic“. De la *genuculus*, în urma unor schimbări ale sunetelor, s-a ajuns la *genuchi* (cum mai spun și astăzi unii) și apoi la *genunchi*, forma literară, corectă, a cuvîntului nostru. În decursul timpului, sensul de diminutiv s-a pierdut. Același lucru s-a petrecut și cu „strămoșul“ cuvîntului *ureche*: e vorba tot de un cuvînt latinesc (*auricula*), diminutiv de la *auris* „ureche“. Pentru un roman, *auricula* însemna așa-dar „urechiușă“, în timp ce pentru un romîn organul auzului se numește *ureche*, indiferent de mărime.

Mai ales cînd e vorba de cuvinte împrumutate, și nu moștenite, fenomenul pierderii sensului de micime e foarte frecvent. Iată numai două exemple:

Manechin este la origine un cuvînt format în limba olandeză, unde *mannekejn* este diminutiv de la *man* (=om), deci însemna „omuleț“. *Macheta* este de fapt un diminutiv al cuvîntului italian *macchia* (=pată); în italienește, *macchieta* a avut inițial înțelesul de „pată mică“, apoi de „ceva care seamănă cu o pată mică“, de pildă un desen mic, o schiță. De la sensul de „schiță“ la sensul actual al lui *macheta*, trecerea s-a produs ușor: schița și macheta sînt amîndouă reprezentări sumare, de proporții reduse, ale unui obiect. Evident, din pricina pierderii înțelesului de diminutiv, atît *manechin*, cît și *macheta* se pot aplica astăzi și unor obiecte relativ mari.

Sorin STATI

Cicerone THEODORESCU

Joacăra pentru cei mici

Hai să ne plimbăm cu trofineta!

Voi, copii, trebuie să știți, știți cei mai în măsură să știți: ce-i mai bine? Să ai șase ani și o lună sau șase ani, o lună și, să zicem, două zile, trei, opt, ori cincisprezece?

Uite, eu nu izbutesc să mă dumiresc. Pentru mine e totuna. Dacă cineva mi-ar spune: „Alege! Ce vîrstă ai mai vrea să ai? Șase ani și o lună sau șase ani, o lună și, să zicem, două zile?” Aș răspunde fără să clipeșc: „Amîndouă deopotrivă. Nu-s mofuros. Și cu una, și cu alta, la fel de bine m-aș simți. Împachetează-mi-o pe care poțtești și trimite-mi-o urgent acasă. Măcar o zi, un ceas, un minut să mai pot fi copil! Făgăduiesc să mă port cât se poate de bine, să mîncînc tot ce mi se dă la masă (chiar și supă!), să mă spăl în fiecare dimineată (chiar

știu de ce, cu nasul tot albastru.

Băiețelul își frecă ochii și crezu că visează. Dar tot ce vedea era aieva: lîngă o mașină albastră se afla un ursuleț de pîslă și lîngă ursulețul de pîslă, o ciocolată mare, că numai din poleială ei puteai să-ți îmbraci toți dinții, ba să-ți

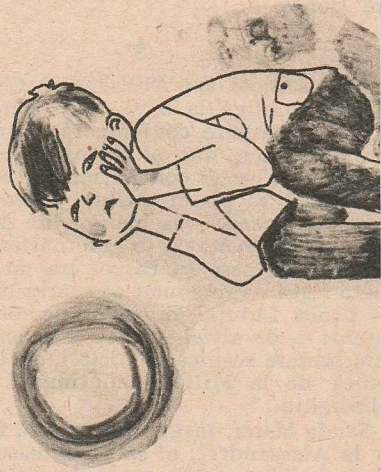
tă; 1 iunie, ziua copiilor, abia începea și ea avea să țină pînă seara. Și pînă seara se mai petrecură multe lucruri care îl făcură pe băiețel să-și amintească mereu de ziua asta. La grădiniță primi o carte cu poze. După masă, tata îl duse la teatrul de păpuși și pe urmă, pentru că era încă devreme, și soare,

A opta sau a noua zi tatăl îi aduse bomboane. Și băiețelul se grăbi să-i spună:

— Mulțumesc. Tocmai mă gîndeam că o să-mi aduci. Azi doar e 1 iunie, ziua copiilor! — Ba, de loc. Azi e o zi ca toate celelalte! Și uite așa, trecea vremea, băiețelul împlini șase ani, o lună și zece zile, apoi și cincisprezece zile, și douăzeci și șapte de zile... Într-una din ele ieși cu mama să se plimbe cu barca, în alta bunicul îi aduse un cățeluș (vii, nu de pîslă!), în alta o vecină îl luă la circ...

Și de fiecare dată, băiețelul spunea:

— Desigur, azi e 1 iunie, ziua copiilor! Dar, tot așa, de fiecare dată, cîte cîineva îi răspundea rîzînd: — Ba, de loc. Azi e o zi cum sînt multe! Ei bine, cînd împlini

Treburi. Lecții. Stai în casă, Ai de scris, ai de citit... Dar și joacă-i sănătoasă. Hai la joacă, de-ai sîrșit.

Stoluri — am trimis spre soare Peste parc planează-ncet, Avioane scilpitoare (Din vechi file de caiet).

Încă unul! Strașnic zboară. Și urmîndu-l zboară gîndul Pînă-n seară, peste țară, Tot pămîntul colîndîndu-l.

Ingineri cu-adînci ghiozdane! Zburători — și meșteri mari — Și constructori de-avioane! Joacă bună, cărturari...

Peste stradă urcă zvonul, Scade soarele-n apus. — La te uită avionul Cîți de opt a pus pe sus!

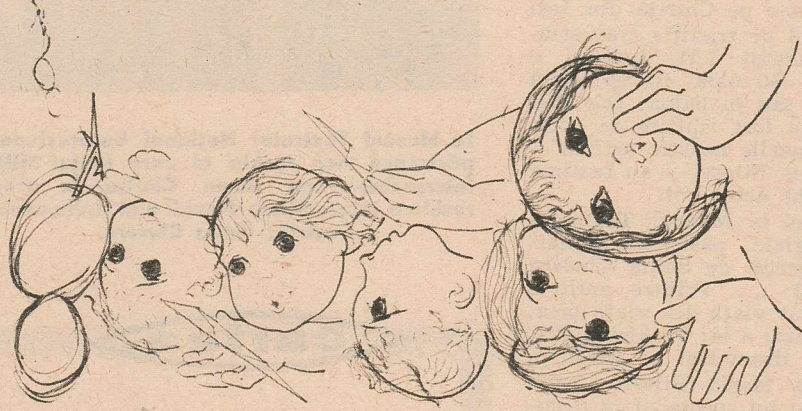
Bune opturi mai împarte Cerului: caiet deschis... Avionul știe carte. Bun elev. Nimic de zis.

Dar copiii-n școala noastră Mulțumiți cu-atîta nu-s. Nu că opt e notă proastă — Vor, doar de la opt în sus!

Seară. Merg copiii-acasă. Și-i adună stropi de lună Ca-ntr-o plasă de mătasă:

Noapte bună... Noapte bună...

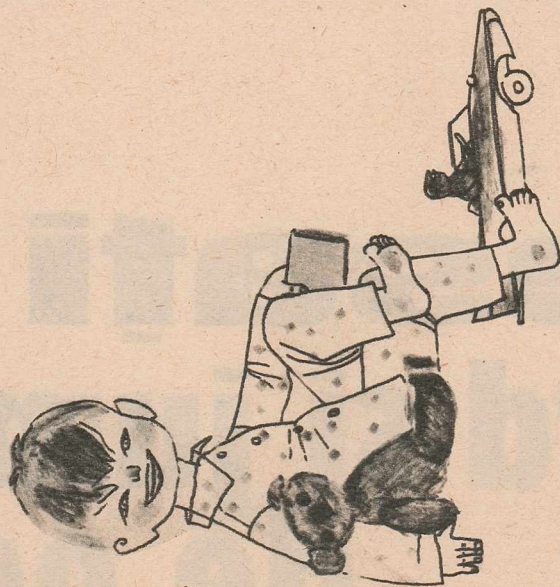
Ilustrație de Tia PELTZ

Se pare însă, copii, că pentru voi nu-i totuna. Și dacă îmi dați voie, cunosc un băiețel, un băiețel de pe strada mea, pentru care — sigur — nu-i totuna.

Să vă povestesc despre el? De ce nu? N-am nimic împotriva.

Într-o dimineață pe când avea șase ani și o lună, băiețelul de pe strada mea văzu, de cum deschise ochii, o ciocolată. Și ce ciocolată! Cu

alune, credeți? Da, cu alune, dar și cu mai ce? Cu stafide? Exact, cu stafide. Cu vreo două duzini de alune și de stafide! Stătea pe măsuta de lângă pat și, probabil ca să nu se plictisească, tăfăsuia cu un ursuleț de pisă. Alături se mai afla o mașină albastră, condusă de un șofer cu șapcă albastră, cu ochi albaștri și, asta nu mai

pea, mai curcubeu, pe aproape de țintă!), se învîrtiră în călușei și alunecară pe tobogan.

Înainte de culcare, stînd în pat și așteptînd somnul, băiețelul întrebă:

— Cîți ani am eu? — Azi ai împlinit șase ani și o lună. Mîine o să ai șase ani, o lună și o zi... pe urmă și două zile, și trei... și așa mai departe...

Și băiețelul adormi gîndindu-se ce bine e să ai șase ani și o lună și să fie 1 iunie, ziua copiilor. Adormi și visă cum alunecă o ciocolată pe tobogan, iar un șofer albastru oprește o mașină albastră la stop, ca să lase drum liber unui ursuleț grăbit să ajungă mai repede la grădiniță, unde toți copiii au dinții îmbrăcați în poleială și răsfoiesc o carte cu poze...

A doua sau a treia zi, mama îi cumpără băiețelului sandale. Și ce sandale! Am văzut eu multe sandale în viața mea, ba am și rupt sandale, albe, cu catarâmă aurie, nu cred să mai fi văzut! Băiețelul îi mulțumi și îi zise:

— Știu de ce mi-ai luat sandalele. Pentru că azi e 1 iunie, ziua copiilor.

Mama rîse: — Ba, de loc. Azi e o zi obișnuită!

A patra sau a cincea zi, băiețelului i se spuse că va merge cu grădinița la grădina zoologică.

— A, știu de ce — zise el. Pentru că azi e 1

iunie, ziua copiilor! — Ba, de loc — îl corectă cineva. Azi e o zi ca oricare alta!

nu e 1 iunie! Nici mine nu-i ziua copiilor?

— Nu-i — îi răspunde tata. Mîine e o zi oarecare!

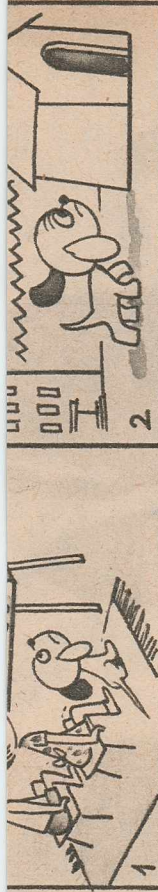
„Ei, asta-i culmea! — își zise băiețelul. E nemaipomenit! Dacă nu-i așa cum spun eu, atunci înseamnă că nu mai pricep nimic; că eram mai deștept la șase ani și o lună decît am fost la șase ani, o lună și zece zile și decît sînt acum, la șase ani și două luni!”

Și se intristă grozav. Aproape că-i veni să plîngă.

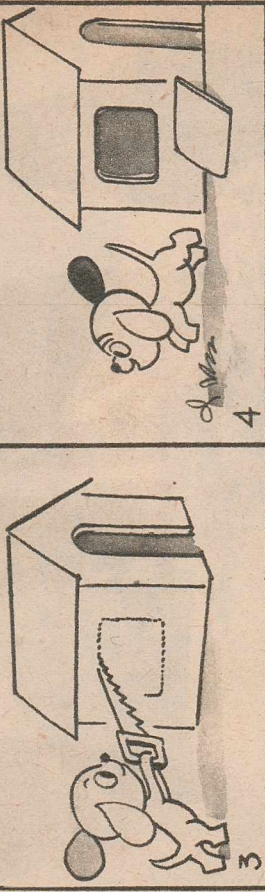
Iar mie, copii, văzîndu-l atît de trist, mi-a trecut prin minte că, dacă m-ar întreba cineva ce anume le-aș dori copiilor de pretutindeni, milioaneilor și milioaneilor de băieței și fetițe de pe întreg pămîntul, aș răspunde fără să pierd o clipă:

— Copii, pui dragi de pretutindeni, vă doresc din toată inima să nu cunoașteți altă tristețe decît „tristețea” grozavă a băiețelului de pe strada mea, a tuturor băiețelilor și fetițelor de pe străzile noastre! Aveți atîta nevoie de această „tristețe”! Poate tot atîta, dacă nu chiar mai mult, decît am eu nevoie ca o zi, un ceas, un minut măcar, să mai am vîrsta de șase ani și o lună sau de șase ani, o lună și cîte zile s-ar putea.

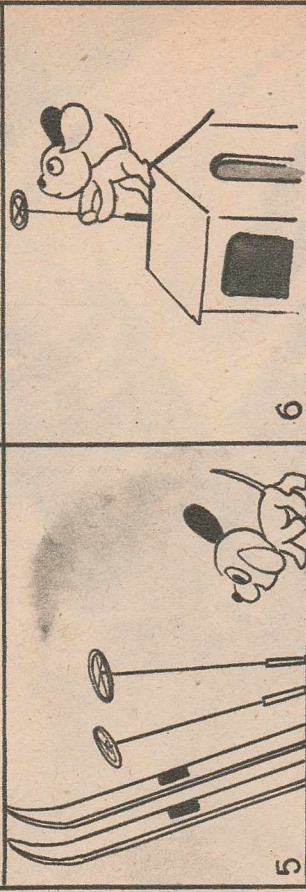
Nu-s mofturos. Și nici nu m-aș necăji că nu pricep de ce în fiecare zi la noi e 1 iunie. Mi-aș spune că, pur și simplu, așa e la noi — și m-aș duce să mă plimb cu trotineta...

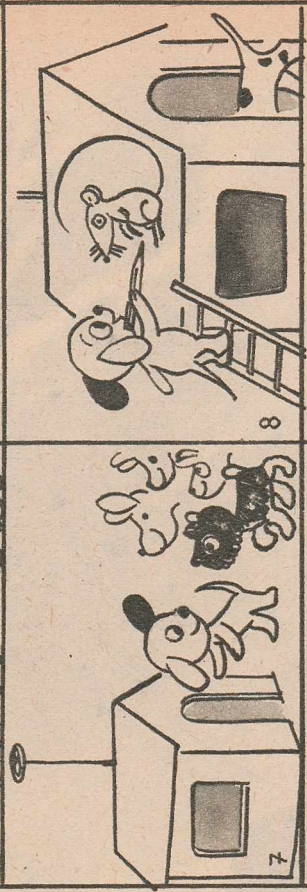
1

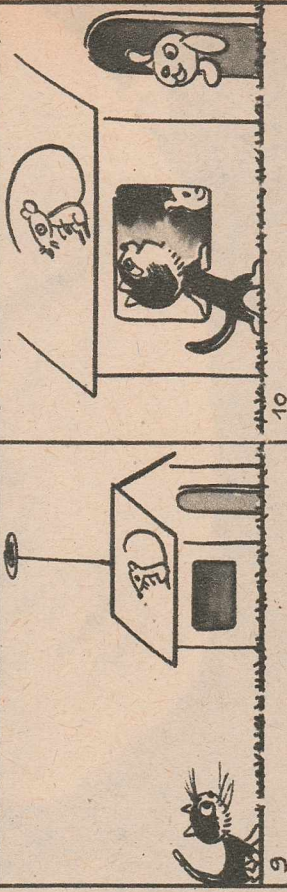
2

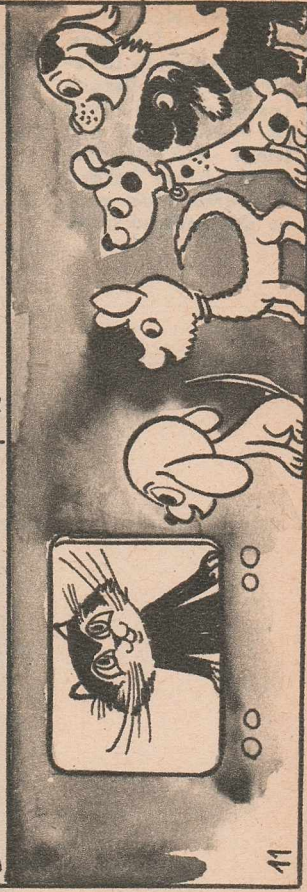
3

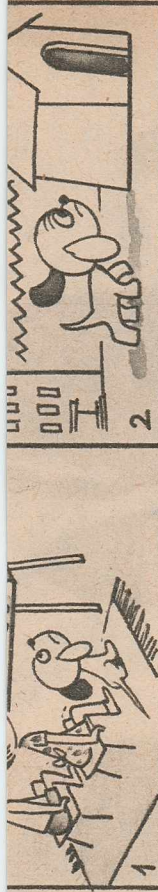
4

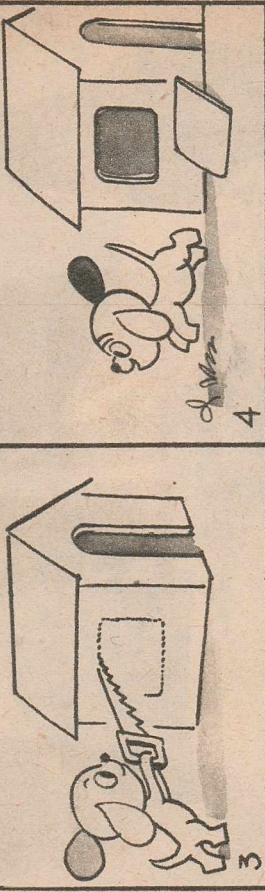
5

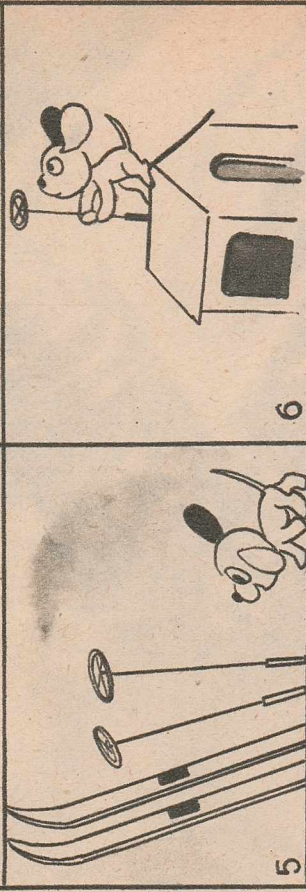
6

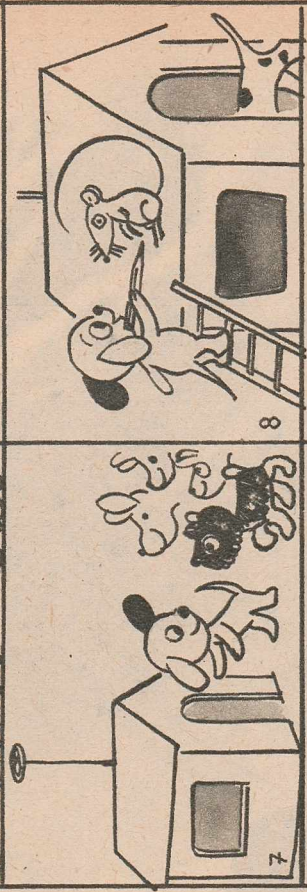
7

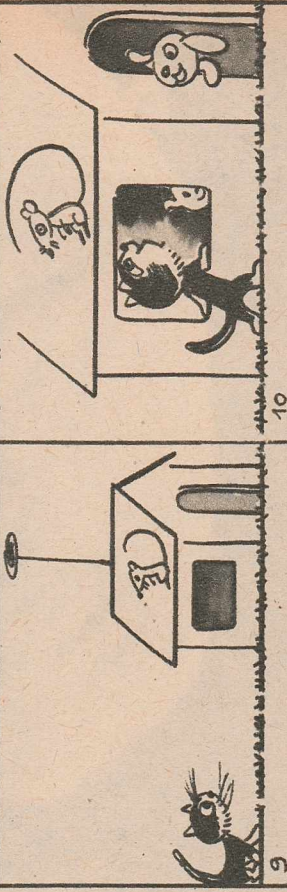
8

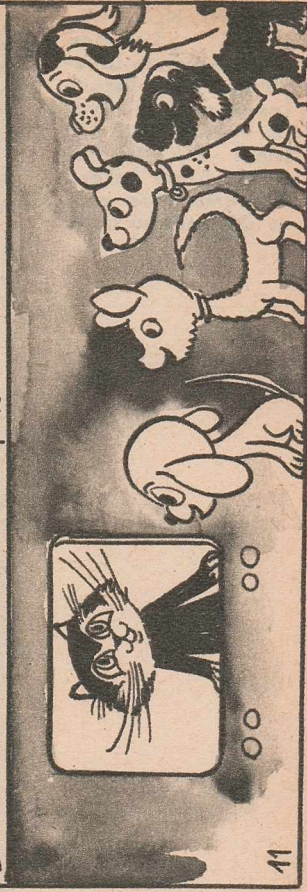
9

10

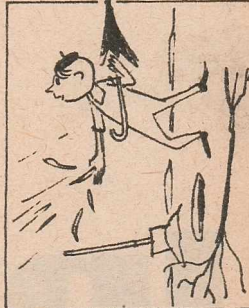
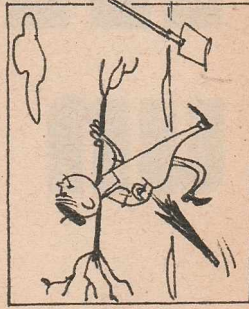

11

12

DIN PĂȚANIILE LUI NICUȘOR

Desen de E. ARNO

Arno-63

INSTANTANEU CUBANEZ: Domingo Leon are șapte decenii de viață. Lazaro Lopez, unul și ceva. La vremea lui, bătrînul n-a învățat carte. Acum Lazaro îl poartă mina care se deprinde să scrie.

**Interesați:
un miliard și jumătate
de oameni**

Anul acesta va începe în întreaga lume — sub egida Organizației Națiunilor Unite — o campanie în care, după ultimele date, sînt interesați aproximativ un miliard și jumătate de oameni: campania pentru combaterea analfabetismului.

Poate părea de necrezut, dar în secolul navelor cosmice și al mașinilor cibernetice, al semnalelor trimise spre Marte și al cufundărilor în adîncurile oceanelor, al planurilor pentru irigația Saharei și al celor pentru topirea ghețurilor nordice — jumătate din locuitorii planetei noastre nu știu să scrie și să citească.

SUB STRĂLUCIREA RECLAMEI CU NEON

Lucrurile pot părea încă și mai de necrezut cînd aflăm că analfabetismul se plimbă la el acasă în țări în care s-ar părea că nimic nu trebuie să împiedice drumul spre școală. În Statele Unite ale Americii numărul (oficial) al analfabeților trece de 2.500.000, în timp ce în Italia nu știu să scrie și să citească 5.500.000 oameni (de mai bine de două ori populația Romei). Pe actualul teritoriu al Italiei au luat ființă probabil cele dintîi școli din Europa, dar astăzi se pot vedea în orașele italiene scene care întregesc sfera incredibilului: în fiecare toamnă, numeroși părinți își petrec nopțile făcînd coadă în fața porților închise ale școlilor. Ei speră să poată obține în felul acesta un loc pentru copiii lor, care altfel riscă să rămînă neinstruiți.

Adesea marile orașe ale Apusului ascund, sub strălucirea reclamei cu neon, un întuneric destul de dens. Pînă nu demult se credea că analfabetismul este apanajul exclusiv al continentelor pe care trăiesc popoare încă foarte slab dezvoltate din punct de vedere economic. Campania mon-

dială pentru lichidarea analfabetismului — care începe în acest an — va trebui să cuprindă și țări ca Statele Unite ale Americii, Franța, Italia, Turcia, Spania, Grecia...

CULOAREA PIELII E DE VINĂ?

Pînă nu demult misionarii se străduiau să răspîndească prejudecata că negrii — de pildă — nu sînt în stare să învețe carte. Ei ar adormi, chipurile, numărînd pînă la trei. Datele pe care le-a publicat Comitetul Organizației Națiunilor Unite pentru învățămînt, Știință și Cultură (UNESCO), adunate în vederea campaniei de care vorbeam mai sus, vin să confirme din nou faptul îndeobște cunoscut că nu culoarea pielii este un impediment pentru învățatură, ci caracterul orînduirii din multe țări. Nu există popoare care adorm învățînd să numere, ci numai „puternici ai zilei” care încearcă să adoarmă masele largi cufundîndu-le în ignoranță.

Firește, în situația cea mai alarmantă se găsesc țările care au avut de îndurat secole de-a rîndul jugul colonialismului. În Africa sînt și în clipa de față 100 de milioane de analfabeți, procentul acestora în rîndul populației atîngînd în unele locuri 90-95%. Acolo lipsesc aproape cu desăvîrșire cadre didactice, localuri, manuale, rechizite. Lucrurile n-ar fi stat desigur așa dacă colonialismul n-ar fi adus cu el decît jandarmi, cuști mobile pentru răzvrățiți, boli și alcool... Acum însă tinerele state africane iau măsuri urgente pentru a scoate generația actuală — și pe cele care cresc — de sub influența acestei adevărate „boli a somnului” care este analfabe-

Radu ȚIULESCU

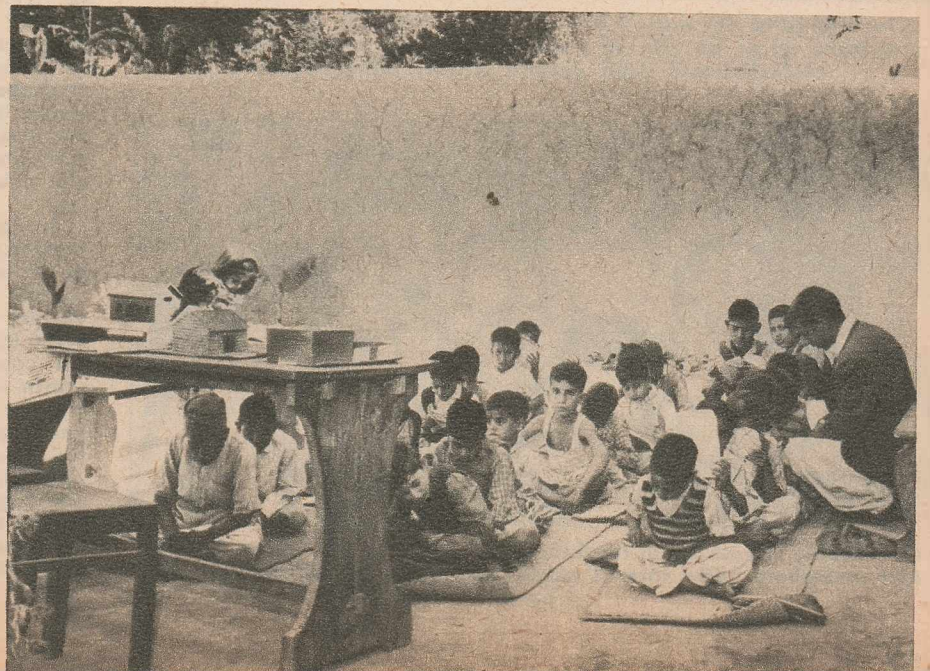
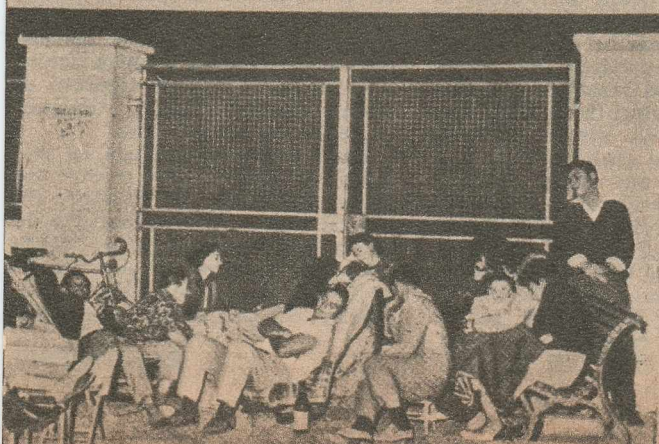
(Continuare în pag. 16)

În fotografia din stînga jos: ITALIA. În ajunul începerii anului școlar, părinții își petrec nopțile în fața școlilor. Poate în felul acesta vor reuși să obțină locuri pentru copiii lor...

În fotografia din dreapta jos: PAKISTAN. În era învingerii gravitației terestre, copiii învață lipiți de pămînt... În 1961, la Caraci (capitala țării), lipseau 42.000 de locuri în școli

LA SCUOLA NEL CAOS

Mancano sessantamila aule — L'incredibile situazione della scuola materna — La crisi dell'istruzione professionale aggravata dai recenti provvedimenti del ministro dei LL.PP. Sullo

tismul. Vin știri despre creșterea continuă a numărului celor ce învață să scrie și să citească în Algeria și Maroc, în Guinea și în Mali, în Republica Arabă Unită și în Nigeria, în Libia și în Etiopia...

Încă în 1957 (an care a însemnat pentru omenire lansarea celui dintâi satelit artificial al Pământului) în Ghana numărul școlilor medii nu era mai mare decât 18. Acum Ghana dispune de 74 asemenea școli. Încă în urmă cu 5 ani, în această țară, la o populație de 7 milioane de locuitori, numărul elevilor nu era mai mare de 3.000. În clipa de față numărul elevilor a trecut de 23.000. Ca și alte țări, Ghana a ieșit din robia colonială numărând 80 de neștiutori de carte la fiecare sută de locuitori. Acum în toate aceste țări se depun eforturi pentru a-i face pe toți să scrie și să citească. E desigur o muncă grea, care cere multă abnegație, hotărâre, mijloace materiale. În Africa și Asia e folosită în această privință o experiență prețioasă: este experiența țărilor socialiste, care au reușit să lichideze într-o perioadă extrem de scurtă (doar câțiva ani) o moștenire grea.

Inițiativele în lupta împotriva neștiinței de carte nu lipsesc. Printre alte știri emoționante sote de pildă din Cuba — cel dintâi teritoriu liber al Americii — sint și acelea ale faptelor de eroism anonim, cotidian, desfășurate cu succes în ofensiva împotriva neștiinței de carte. În întreaga lume a devenit cunoscută lozincă cu care 250.000 de voluntari cubanezi au câștigat această ofensivă, desfășurată din cîmpurile cu trestii de zahăr pînă sus, în creierii munților Sierra Maestra: „Dacă știi carte, învață-i și pe alții; dacă nu știi încă — învață tu însuși”.

Specialiștii au făcut socoteala

că în America Latină există 13 milioane de copii pentru care nu sint asigurate în clipa de față nici un fel de posibilități de instrucțiune. 13 milioane de viitori analfabeți care vor îngroșa miine numărul, și așa în creștere de la an la an, de 20-25 milioane al analfabeților...

Aceiași specialiști au ajuns la concluzia că dacă în țările Americii Latine s-ar cheltui în acest scop numai 4 la sută din veniturile naționale, atunci ar apărea și școlile, și profesorii care să-i poată învăța carte pe analfabeții de vîrstă școlară, cît și pe cei care au trecut de această vîrstă.

CA SCLAVII EGIPTULUI ANTIC

În „Luvrul” parizian este expusă celebra statuie moștenită de la Egiptul antic, reprezentînd un om a cărui meserie era printre altele să ajute pe neștiutorii în ale hieroglifelor să se adreseze dregătorilor. Se vor fi gîndind magnații de azi la oamenii care trebuie să recurgă la scribii moderni (ce-i drept, înzestrați cu mașini de scris!) pentru orice cerere pe care o au de transmis autorităților, pentru orice scrisoare pe care vor s-o trimită cuiva drag?...

La cîteva milenii depărtare de scribul egiptean, în mijlocul zgîrie-norilor și al automobilelor de ultimul tip, gangurile marilor orașe sud-americane sint pline de ateliere mizere, în care mașini de scris și chiar mici mașini tipografice acționate de mînă alcătuiesc o adevărată industrie, care suplinește ceea ce oamenii n-au avut posibilitatea să învețe: scrisul. Bărbații și femeile plătesc și privesc apoi — fără să priceapă nimic — hieroglifele de pe coala albă de hîrtie. Într-un

fel, între acești oameni și sclavii Egiptului antic nu e nici o deosebire...

1 DOLAR DIN 50...

Cînd, în vara anului trecut, a fost convocată la Geneva o conferință internațională (sub egida UNESCO) care să dezbată problemele învățămîntului în lume, prezența a fost masivă: reprezentanți din 88 de țări (30 de miniștri au ținut să participe), personalități culturale reprezentînd popoare aflate pe trepte diferite ale dezvoltării economice și culturale. Toți au fost însă de acord că în lume sint încă multe de făcut pentru ca decalajul dintre milioanele de ființe umane care nu știu să scrie, să citească și să socotească și mașinile electronice care citesc și socotesc fără ajutorul omului să nu creeze o situație primejdioasă.

Asta cu atît mai mult cu cît în statele capitaliste se cheltuiesc mult mai mulți bani pentru mașinile în stare să distrugă mințile omenesti decît pentru mijloacele capabile să dea acestor minți instrucția la care ele au dreptul. Încă în urmă cu un an, într-un mesaj adresat Congresului american, președintele Kennedy recunoștea că în S.U.A. — cea mai puternică dintre țările capitaliste — „prea mulți oameni sint analfabeți... Prea mulți primesc o instrucție de o calitate proastă în mii de districte care nu pot asigura sau pur și simplu nu asigură condiții moderne și corespunzătoare de învățatură, profesori bine plătiți și calificați sau măcar durata normală a anului școlar”.

Conform datelor citate de președinte, lipsa de școli corespunzătoare face ca peste 500.000 de elevi să nu poată asista decît la cursuri incomplete.

Ar fi fost de așteptat ca o cunoaștere atît de amănunțită a unei stări de lucruri atît de amare să îndemne la acțiuni concrete, menite să dea tuturor copiilor și oamenilor maturi din S.U.A. unul din drepturile lor elementare: dreptul la învățatură. Dar n-a trecut mult și Congresul american a votat bugetul pe anul financiar 1962-1963. Față de 72,8 miliarde de dolari la capitolul cheltuielilor de război, nu s-au găsit decît 1,4 miliarde pentru capitolul învățămînt.

La una din conferințele internaționale, un delegat a vorbit despre o metodă folosită în țara sa: avioanele aruncă din cînd în cînd deasupra orașelor manifeste cerînd celor care știu carte să îndemne pe concetățenii lor analfabeți să se înscrie la școala elementară... Oricine își dă seama însă că în problema învățămîntului sint necesare cu totul alte măsuri decît cele picate din cer!

În toamnă, cînd în Turcia a început, ca în toate țările, noul an școlar, ministrul Educației a trebuit să recunoască într-o cuvîntare radiodifuzată că peste 1.100.000 de copii (26% din totalul copiilor de vîrstă școlară) rămîn în afara școlilor. Asta într-un singur an. Dar numărul anilor negri se adună și se ajunge la situația relatată de ziarul „Milliet”: 61,2% din întreaga populație turcă în vîrstă de peste 15 ani este analfabetă; în 15.477 sate turcești nu există școli; chiar în jurul capitalei — orașul Ankara — există 135 de sate

Copii bollyvieni care n-au văzut niciodată un acoperiș de școală deasupra capetelor lor și care, în cel mai fericit caz, cînd învață carte, o fac într-o școală improvizată la umbra unui zid. →

fără școli; numărul învățătorilor este atît de mic, încît uneori un singur învățător e nevoit să predea în clase în care sint îngheșuiți cîte 70-80 de copii...

La cealaltă extremitate a continentului, Spania deține un record trist: primul loc în Europa în ce privește numărul analfabeților. Din 8 spanioli unul nu știe să scrie și să citească. Aceste 4 milioane de oameni ascultă desigur cu ironie cuvintele predicatorilor catolici: „Crede și nu cerceta”. Chiar dacă ai vrea să cercetezi, cum s-o faci legat la ochi cu vîlul neștiinței de carte? Dar chiar cei mai analfabeți dintre spanioli știu să facă legătura între fapte. Ei înțeleg că dacă Franco n-ar cheltui peste 60% din bugetul țării pentru înarmarea jandarmeriei și poliției, poporul spaniol ar putea fi înarmat împotriva ignoranței, superstițiilor...

O ACȚIUNE PE 10 ANI ȘI CONSECINȚELE EI

Oamenii consideră pe drept cuvînt că în zilele noastre lichidarea analfabetismului, a ignoranței în masă, este nu numai necesară, dar și posibilă. Ținînd probabil seama de această dorință, conducătorii guvernului francez au declarat de pildă la începutul anului trecut: „În 1962 investițiile pentru pregătirea intelectuală vor avea prioritate”. 1962 a adus însă prioritate nu investițiilor pentru „pregătirea intelectuală”, ci pregătirilor pentru a perfecționa „forța de șoc” atomică. Dar poți ajunge prin intermediul detunăturii atomice pe culmile gîndirii lui Voltaire sau Pascal? În publicația Sindicatului național al învățătorilor francezi pot fi citite rînduri pline de semnificație: „Din toate țările Europei occidentale, învățătorii și profesorii sint cel mai prost plătiți în Franța... Situația este menținută cu bună știință în Franța tocmai cînd se vorbește despre măreția franceză și cînd se acordă învățămîntului religios privilegii legale”.

Încercarea de a substitui religia rațiunii, iată o adevărată mostră de ceea ce se cheamă grija pentru „pregătirea intelectuală”. În clipa în care O.N.U. e pe cale de a-și începe acțiunea sa elaborată pe 10 ani pentru combaterea analfabetismului în lume, nu poți să nu te gîndești ce consecințe pozitive pot decurge pentru omenire dacă acest plan va fi îndeplinit.

Nu demult, răspunzînd unei anchete în legătură cu obiectele ce ar trebui să se afle în prima rachetă ce va ajunge în planeta Marte, mai mulți dintre cei anchetați au spus că printre aceste obiecte ar trebui să figureze și cărți: marile poeme, romane, piese de teatru ale lumii.

Omenirea e în măsură să trimită spre alte planete mostre ale literaturii create pe Pămînt. Ea are cu atît mai mult datoria de a face ca această literatură, toate cuceririle științei, artei, culturii să devină accesibile tuturor locuitorilor de pe planeta noastră.

Radu ȚULESCU

„Cine are carte are parte”. Dar cine n-are carte? În multe orașe sud-americane cel ce nu știe să scrie apelează la scribii moderni, care confecționează după dorința scrișorilor, plîngerilor, cererilor.

COLUMBIA. O școală din localitatea cu nume poetic Noua Veneție. Aici cocloabele, între care și școala, se înalță pe pilaștri deasupra apelor.

teatru

EXPERIENȚA PLANCHON

O trupă franceză de teatru, compusă din treizeci și șapte de oameni — inclusiv mașiniști și garderobieră — a dat la noi un șir de spectacole cu *George Dandin* de Molière și *Cei trei mușchetari* după Alexandre Dumas. Acum zece ani, amatori complet necunoscuți (cțiva studenți săraci, un funcționar de bancă, o croitoreasă, cțiva muncitori) au întemeiat la Lyon primul teatru permanent din provincie al Franței — azi, unul din cele mai cunoscute colective teatrale nu numai în patria lor, ci și într-o serie de țări ca Anglia, Austria, Belgia, Elveția, Grecia, R.F.G., Italia, unde au întreprins turnee, continuate acum cu acesta. E teatrul „de la Cité de Villeurbanne“

condus de tînărul dar renumitul regizor Roger Planchon. Semnificația acestui ansamblu e multiplă. E vorba aci nu numai de entuziasmul unui mănunchi de tineri, de credința lor în artă, de faptul că în condiții deosebit de grele au ridicat cu mîinile, cu inima și cu mintea lor un teatru. Important e ce fel de teatru au ridicat, care sînt idealul și programul său artistic, care sînt orientarea și metoda de lucru.

Început la Lyon ca un „teatru de buzunar“, într-o sală cu nu mai mult de o sută de locuri și cu un reperoriu așa-zis „de avangardă“ (Beckett, Adamov), reperoriu de succes pentru o pătură destul de redusă de intelectuali, el s-a transformat după mutarea sa la Villeurbanne, sub influența mediului de aici (Villeurbanne este un puternic centru muncitoresc), într-un teatru popular, pus în slujba maselor largi, a ridicării culturale și formării unui gust artistic înalt al acestor mase. Din cele spuse de Planchon la întîlnirea trupei „de la Cité“ cu

oamenii de teatru de la noi, printre foarte multe detalii demne de interes (legătura organizată cu întreprinderile, dezbateră periodică a reprezentațiilor cu spectatori) am reținut în special această mărturisire care mi s-a părut esențială: porniți în căutarea unui teatru înnoitor, de avangardă, ei l-au găsit cu adevărat abia atunci cînd, în contact cu noul public, au ajuns la concluzia că drumul unor artiști care vor să slujească un ideal de cultură contemporană nu e al experiențelor abstract-formale ale unei „avangărzi“ depărtate de popor, ci acela care pornește de la marile tradiții ale artei progresiste naționale și universale, le interpretează cu ochii omului de azi, găsindu-le rezonanțe profunde în actualitate, înnoind firul reperoriului clasic cu o muncă de laborator pentru crearea unei dramaturgii originale inspirate din realitățile sociale ale zilei de azi și care să slujească masele celor mai largi. Repertoriul actual al teatrului, de la Molière, Marivaux, Shake-

peare, Gogol, Goldoni, Marlowe, pînă la Brecht, și îmbogățit cu piese franceze contemporane de Armand Gatti, Planchon etc., reprezintă coticitura spre această nouă înțelegere a misiunii unui teatru popular.

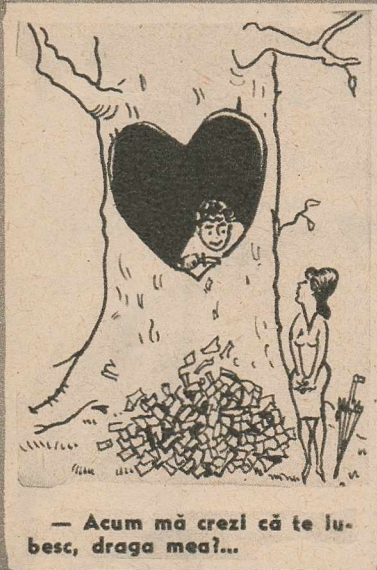
În montarea celor două piese prezentate la noi, am putut vedea reflectate în bună măsură concepțiile regizorale ale lui Roger Planchon: un Molière studiat multilateral și pus într-o lumină nouă nu prin „inovații“ formale, ci urmărindu-se în chip realist evidențierea unor profunde sensuri sociale și umane, și un Dumas devenit prilej de „eseu dramatic“ după expresia lui Planchon, spectacol plin de vervă și fantezie, ironic comentariu al viziunii aristocratico-gasconne asupra istoriei, cu trimiteri ascuțite la împrejurări prezente și la diferite „maniere“ teatrale. Impresionante sînt disciplina ansamblului, unitatea, nivelul său profesional. Dacă nu i-ai cunoaște biografia, nimic nu te-ar face să bănuiești că trupa „de la Cité“

a fost acum zece ani o trupă de amatori.

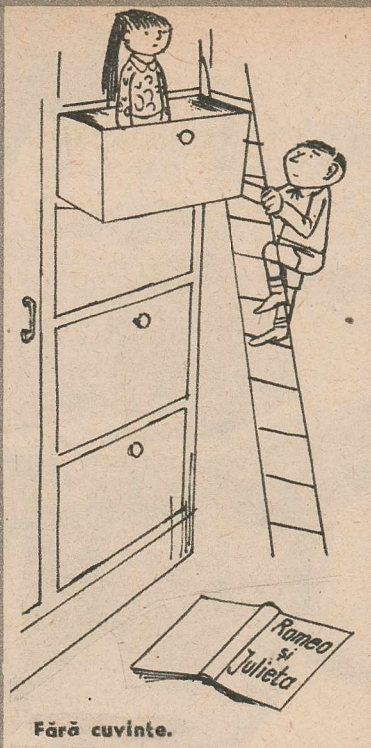
„Experiența Planchon“, pe care el însuși o consideră în condițiile teatrului apusean ca un drum deschis celor ce vor veni, se înscrie alături de Vilar sau Piccolo Teatro din Milano, în albia tot mai largă (teatre ca acela de la Villeurbanne au început să se dezvolte și în alte orașe ale Franței și tot din trupe de amatori) care prefigurează în Occident ziua de mîine a unui teatru popular de o nouă factură și de noi rezonanțe.

Un interviu publicat într-unul din numerele trecute ale revistei *Teatrul* se încheia cu cuvintele: „Vă sînt prieten (și asta o știți). Roger Planchon“. Întîlnirea de la București și spectacolele trupei „de la Cité“ au confirmat o prietenie nu numai afectivă, dar o prietenie de idei și năzuințe artistice. Iată de ce am aplaudat din toată inima, alături de publicul spectator, reprezentațiile entuziastului ansamblu francez, a cărui prezență va rămîne multă vreme printre noi.

Trăian ȘELMARU

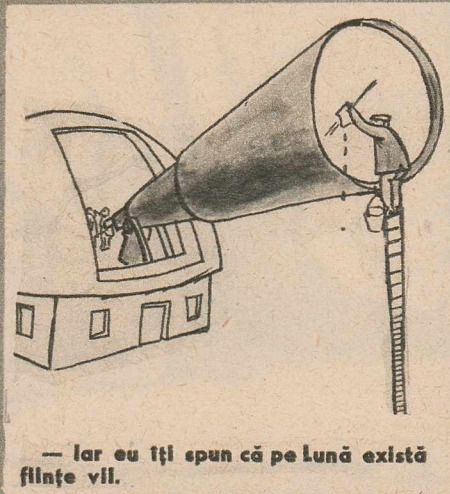

— Acum mă crezi că te iubesc, draga mea!...

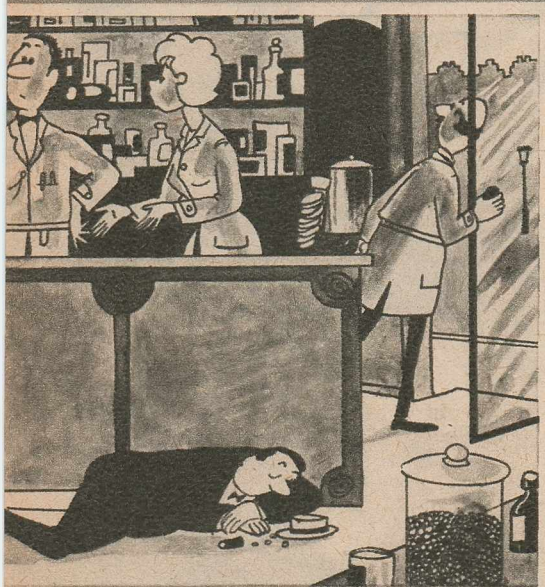

Fără cuvinte.

Din: „FOR DICH“
„EULENSPIEGEL“
„SCHWEIZER
ILLUSTRIERTE“

— Iar eu îți spun că pe Lună există flințe vii.

— A fost aici unul, a cumpărat niște pastile de dormit și a dispărut fără să plătească!...

UN DAR PENTRU ABDULLAH

În Iordania, la altele evenimente importante, s-a maladă unul: Abdullah, feciorul regelui Hussein, a sărbătorit cu împlinirea venerabilei vârste de... un an. Tăticu' s-a bucurat mod deosebit. Și — dacă ar fi să credem spusele oficialității iordaniene — nu numai tăticu'. Vreme îndelungată opinia publică mondială manifestase îngrijorare aflând că prima soție a lui seîn nu izbutise să nască decât o fetiță. Între timp însă, reg divorțat, s-a recăsătorit cu fiica unui colonel englez și îngrijor umanității s-a transformat în bucurie: a venit pe lume un fiu Vîlitorul dinastiei este acum asigurat.

„Tot Albionul, săracul“ — a murmurat Hussein înduioșat brățișindu-și regina venită de pe malurile Tamisei.

Între Hussein și Londra, relațiile sînt vechi. Regele nu a anii petrecuți la școala de ofițeri din Marea Britanie, unde a țăt cum trebuie să se poarte un gentleman în Orientul în care nelul Lawrence purta sub burnuz drapelul „Union Jack“ și englezul John Glubb, mai-marele „Legiunii Arabe“, se conv la islamism devenind Glubb-Fașa, spre bucuria „Intelligence vice“-ului.

Hussein știe că destinele casei regale din Iordania sînt l de Londra. După ce bunicul a fost asasinat, urmașul acestu care a încercat să se depărteze de capitala britanică — a fost i nat în Turcia într-un ospiciu de nebuni. Hussein a ținut să de streze că el e... sănătos. Toate interesele îi sînt legate de econ britanică; toate conturile îi sînt ținute de bănci londoneze. I incident cu darea afară din Iordania a lui John Glubb a const singurul nor — trecător — în istoria relațiilor Hussein-engle. De atunci lucrurile s-au aplanat. Hussein a semnat, cum acordul prin care Anglia își păstrează bazele militare din Iord deocamdată pînă în 1968. Cînd trupele americane au debarc Liban, Hussein — mare amator de simetrie — a chemat proprie inițiativă trupe engleze în Iordania...

Colaborarea anglo-iordaniană merge ca pe roatele super Rolls-Royce la volanul căruia Hussein, îmbrăcat de cel mai „life“ croitor londonez, pozează în fața obiectivului reporti englezi. E drept că, în țară, nu totul merge ca pe roate. Majori pămîntului cultivabil e în mîna a 22 de familii. Populația cun o stare de foamete endemică; știutori de carte sînt în pro de unu la mie. „Entuziasmați“ de condițiile de trai, oamen manifestă cum pot și ei „dragostea“ pentru Hussein și regimu. Lucrurile au ajuns pînă acolo, încît chiar în interiorul pala regal, ședințele de cabinet se țin în prezența unei companii de tari dotați cu cele mai moderne arme. De altfel, jumătate din tul țării e destinat poliției secrete și armatei, iar deșertul „populat“ de tot mai multe lagăre de concentrare.

În acest climat, micuțul Abdullah, în vîrstă de un an, și- bătorit aniversarea sub cea mai strictă pază. Semnificative și darurile pe care le-a primit. Tortul înalt de un metru (cu centimetri mai scund decît însuși „tăticul“ regal) era garni soldați confecționați din zahăr, dar păzit de soldați adevăra puști-mitraliere. Batalionul de gardă care poartă numele prin i-a dăruit acestuia cel mai nimerit cadou pentru un copil: un automobil... blindat.

Vlăstarul destinat să garanteze continuitatea dinastiei Iordania poate astfel să fie plimbat fără riscuri printre „șu Specialiștii au garantat că automobilul — deși mic — are o calitate: blindajul său nu poate fi străpuns de gloanțe. Moș torul e pus la adăpost — cînd, fortificat în cutia etanșă de — e dus... să ia aer. Iar de departe, din palatul transformat în cazemată, regalul părinte își contemplă odrasla, satisfăc li oferă prilejul să ia „contact“ de mic cu realitățile și să înțe treptat ce înseamnă cuvîntul „popularitate“.

L. SĂRĂȚE

PENTRU UZUL FRUMOASELOR DE ALTĂDATĂ

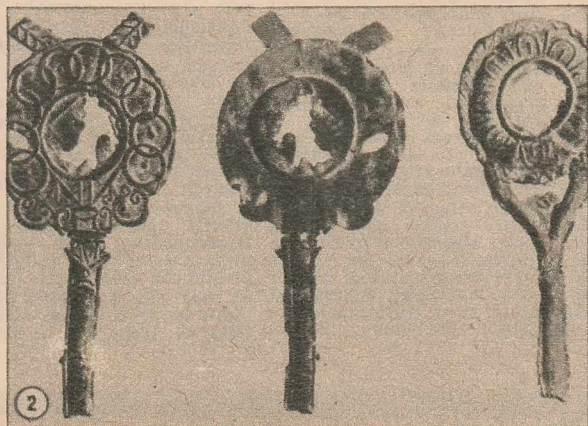
Antichitatea ne-a mai lăsat un „suvenir“: un depozit de oglinjoare executate artistic din sticlă și metal pentru uzul cochetelor de acum aproape două milenii. Descoperirea a fost făcută printre ruinele cetății romane Sucidava de arheologul D. Tudor, profesor de arheologie clasică la Facultatea de istorie a Universității din București. Cetatea respectivă a

existat pe malul Dunării, lângă Corabia, acolo unde se află acum satul Celei, și este astăzi aproape complet acoperită. Numărul mare de oglinjoare găsite aici — 92 de bucăți — constituie, după cum afirmă specialiștii, jumătate din totalul oglinjoarelor de acest fel găsite de arheologi pe fostul teritoriu al imperiului roman.

Este remarcabilă execuția acestor oglinjoare din sticlă, cu rame de plumb, cu ornamentații artistice, cu inscripții galante în limbile latină sau greacă, fabricate aici, la Sucidava. Cele 92 de oglinzi au fost predate Muzeului Național de Antichități din București, unde sînt expuse.

F. URSEANU

- ① O oglinjoară oferită, cu o dedicație, „frumoasei Pikalo“.
- ② Cîteva din cele 92 de rame pentru oglinzile lucrate la Sucidava după modelul măștilor faicieni din Sidonia.

din toată lumea

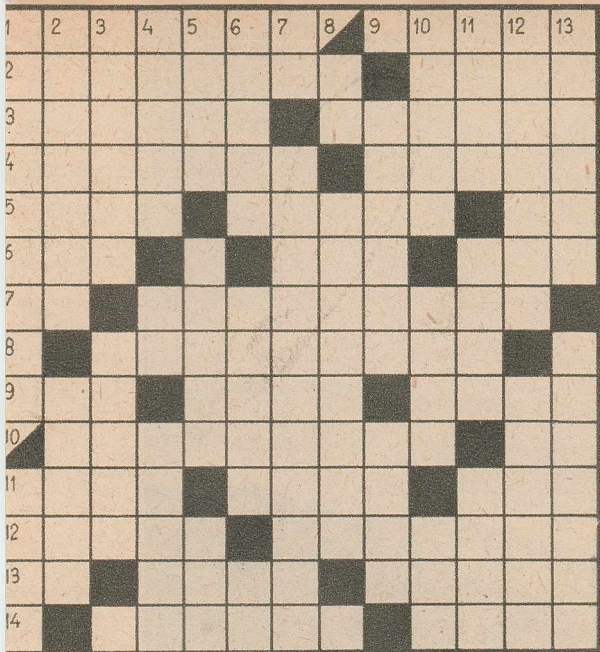
RĂCNETUL LUI TARZAN...

Johnny Weissmüller, cel mai cunoscut dintre interpretii lui Tarzan, este azi la o vîrstă care nu-l mai îngăduie să se cațere pe arborii din junglă, așa cum o făcea — spre încîntarea multora

— mai acum vreo 20 ani. De aceea s-a gîndit să-și facă o mică mite cariera dacă va deveni ceva din secretele riei de „Tarzan“. Astfel a devenit cunoscut fără celebrul strigăt al lui Tarzan care-ți ingheța sînge vine, nu era altceva rezultatul — înregistrat în pelicula cinematografică — unui foarte ingenios ar de sunete: vocea obișnuită a lui Johnny, lătratul unei cîine, o acută a soprane americane Loraine Bridge netul înalt al unei vior urletul unei hiene.

CASIERI BLINDAȚI...

La Londra a fost inventat un costum blindat — deocamdată pentru — menit să asigure în tatea corporală a cas de bănci în caz de atac partea bandiților. Costumul este alcătuit dintr-o căptușită cu o rețea de oțel, care rezistă la gloanțe și lovituri de pumnal. Iria este și ea prevăzută

CUVINTE CU... LEGATURĂ

ORIZONTAL: 1) Este puernic legat de... cal — Legătura între coechipieri la unele jocuri sportive. 2) Ceva care se leagă la ochi — Rotițe. 3) Trîns legate (fig.) — Bine legat. 4) Mai mult decît o simplă legătură (pl.) — Sînt legațiolid unul de altul. 5) O apă în-un pămînt! — A pătrunde — Legat în ham (dobr.). 6) Prefix pentru ureche — Localitate în Nigeria — Pe (inv.). 7) Reuni! — Legături... feleștești. 8) Dezlegări. 9) Eleator, la sfîrșit! — Foaie de tablă tăiată la dimensiunile necesare — Legătură de... ragoste! 10) Dres — Calcic. 11) A părași — Plin de scame — Legătură... tipică. 12) Își bagă părul cu funde — De unde se trag toate (pl.). 13) Ilabă din legătură! — Leagă araua cu zece noduri — cuscic. 14) Nod... feroviar — Se pot cînta cu sau fără gîto.

VERTICAL: 1) Legat prin-un simplu „da!” — A face gătura. 2) Legați... de limbă — În legătură cu limba orbită. 3) Fără soție (pl.) — Reparat. 4) A pictisi — Cătune! — Drum bun! Legătură... la curent — E gată de Buda prin mai multe poduri — Plasă pescăscă. 6) Combinații orga-

nice — Bune de legat — Legat la un capăt! 7) Caro! — Autorizați să face legătură la rețea. 8) Curse! — E strîns legat de legea circulației. 9) Legături de... chel (pl.) — Sînt... de două ori! 10) Element de bază pentru firele electrice — Are legătură cu Huron și Ontario — Prost de nu leagă două vorbe mai ca lumea (pop.). 11) Au legături trainice — Umplut — Fata din Anina. 12) Prevedere bugetară — Leagă băierile de la pungă. 13) Tăiate oblice — Produs finit din cărămidă, lianți ș.a.

Dezlegarea jocului „BAZAR INSTRUMENTAL”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Tănase — Mandolă. 2) Ocarină — Lăutar. 3) Bola — Oboi — Melc. 4) Am — Ma — Opac — Leu. 5) Pianine — Uriș. 6) Bas — Clarinet — E. 7) Anemia — An — Bal. 8) Cîrli — I — Bie — Af. 9) Ha — D — Ionescu — I. 10) Tras — Nero — Lis. 11) B — Esenin — Naist. 12) Lab — Botez — Micu. 13) Opreta — Ita — Al. 14) Calise — Cling — A.

lîndaj de oșel. Costumul are buzunare, în care pot încăpea pînă la 35.000 de re sterline.

ROBĂ FĂRĂ TUȘUN

Doi tineri radioamatori din Moscova (U.R.S.S.), Aleksandr Alosin și Viktor Prohorov, au inventat un aparat electronic pe care l-au instalat într-o... pipă. Cu ajutorul acestuia, persoanele suferind de paralizia cordelor vocale

vor putea vorbi. Și iată cum: aparatul, care reprezintă de fapt niște coarde vocale artificiale, constă dintr-un generator montat în pipă ce trimite prin mustiuc oscilații acustice. Bolnavul nu trebuie decît să pronunțe rar cuvintele, pentru ca ele să se facă auzite.

SOARE PRIN CONDUCTE

Azi putem transporta pe conducte țigete, gaze, apă sau chiar metal topit. Undele hertziene poartă pe tot globul cuvinte și imagini. Dar razele Soarelui nu și-ar putea găsi mult mai multe întrebări dacă ar putea fi „impache-

tate” și transportate la locul folosirii lor?

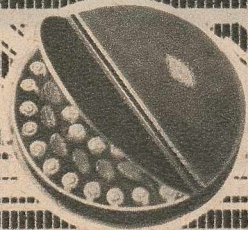
Problema a fost rezolvată recent de doi inventatori sovietici: V.V. Veinberg și D.K. Sattarov. Ei au propus transmiterea energiei solare concentrate, printr-un cablu de fibre extrem de subțiri. Imaginați-vă o „ață” din sticlă transparentă, pusă într-un înveliș. Raza de soare ce intră în această „ață” se zbate ca un prizonier între pereții ei și, după milioane de reflecții, iese prin celălalt capăt. Diametrul fiecărei „ațe” este de cîteva sutimi de milimetru; înfășurate însă împreună ele formează o funie destul de groasă, dar flexibilă.

Oglinzi parabolice puse pe acoperișurile clădirilor vor concentra razele de soare care, transportate prin conducte, vor ilumina interioarele, vor putea servi la lucrări de sudură simplă sau în vid (în special în industria aparatelor de radio), vor putea folosi și în medicină, la iluminarea organelor interne ale corpului ca și la diverse cauterizări, pentru încălzirea interioarelor, cazanelor de apă etc.

CU PRILEJUL ZILEI DE DĂRUIȚI COPIILOR DV.

1 IUNIE

Jucării Cărți Dulciuri

CADOURI FRUMOSE ȘI UTILE PENTRU 1 IUNIE GĂSIȚI DE VÎNZARE LA MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM

ÎN RAID PRIN MAGAZINE, AM VĂZUT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ...

sfaturi practice

...Oală de fierț în aburi cartofi, legume și carne. Este alcătuită din două recipiente suprapuse: o cratiță în care se toarnă apă și o oală cu capac, avînd fundul perforat, care se așază deasupra cratiței. Timpul de fierbere a mîncărurilor în această oală se reduce cu mai mult de jumătate, iar legumele își păstrează toate vitaminele; carnea, preparată înăbușit, fie sub formă de tocătură, fie sub formă de friptură, capătă o frăgezime deosebită. În comerț aceste oale se găsesc în două dimensiuni — de 3 kg și de 5 kg.

...Cuștășe din material plastic pentru tăiat roșii, fructe și legume. Unul rotund pentru roșii, altul lungușel pentru fructe și legume; au lama zimțată și nu se înne-gresc în contact cu sucurile fructelor și legumelor.

...Umezitorul de rușe, alcătuit dintr-un flacon de material plastic, în care în loc de dop este înșurubat un mic dispozitiv perforat. Umezitorul se mînuiește prin stringerea flaconului, care, fiind flexibil, lasă apa să țighească prin perforații. Față de stropirea rufelor cu mîna, acest sistem prezintă avantajul că umezirea se face în mod uniform și nu cu o cantitate prea mare de apă.

...Ghivece de flori, deosebit de estetice, pentru „grădinița din balcon”. Confecționate din material plastic în culori vii, avînd diverse mărimi (micl cam cît un pahar de voiaj, mijlocii și mari cît un ghiveci obișnuit), ele se vînd însoțite de un mic suport, ca o furturoară, care împiedică apa să se scurgă pe zid sau pe jos.

Panaghia în luminile răsăritului.
Fotografie de E. IAROVICI

BÎTCILE CEHLĂULUI

Lanțul Carpaților răsăriteni are pe fiecare versant câte o bîtcă: pe cel transilvănean — Piatra Unică; pe cel moldovean — Panaghia Ceahlăului. Două „pietre” semețe, deși de altitudine medie, dar situate amîndouă în așa fel încît privești ce se desfășoară înaintea ochilor din vârful lor e neasemuit de frumoasă.

Drumul obișnuit de acces la Piatra Unică pornește din gara Izvorului Oltului, stație de cale ferată pe linia Miercurea Ciuc-Gheorghieni. De aici se merge ușor pe o șosea de vreo 12 km pînă la Bălan, localitate minieră, de unde, într-o oră și jumătate, se ajunge la cabana Piatra Unică. Recomandăm însă turiștilor drumul de culme care pleacă din gara Izvoru Mureșului vreo 10 km spre Gheorghieni, care duce tot la Bălan, nu însă pe șosea, ci pe coama sălbatică a munților, pe cumpana de ape ce se adună în bazinul Oltului pe un clin, în al Mureșului pe altul.

Cabana, construită la o altitudine de 1.430 m, e așezată chiar la poalele Pietrei Unice. Din vîrf se deschide o priveliște largă peste depresiunile Gurghiului și Ciucurilor, se vede pragul dintre izvorul Mureșului și al Oltului, se văd vîrfurile Ceahlăului, Gherghiului, Gurghiului, Măghidei.

De la Piatra Unică se ajunge la stațiunea climaterică Lacul Roșu cam în cinci ore, prin Hășmaș sau prin Trei Fîntîni, de unde turistul care se îndreaptă spre Ceahlău

poate lua un autobuz I.R.T.A. care într-o oră îl lasă la Neagra Chișirig, unul din punctele de acces ale „Străjii Moldovei”. Aici turistul părăsește șoseaua și apucă pe un drum de care spre nord, pe valea Negrei, pînă la o pepinieră, apoi pe la o stîna pînă sub piciorul Văratecului. În apropiere este un izvor de unde ochiul străbate înapoi pînă la Piatra Unică. Poteca șerpuiește mai departe pe sub Turnul Budii, pînă la Piciorul Maicilor, de unde încep serpentinele pînă sus pe platou, trece apoi pe sub Ocolășul Mic, printr-o pădure de brad uscată, apoi peste niște șiștoace, pe la Piatra Lată, și ajunge la cabana Dochia.

În timpul popasului la Dochia se pot vizita: cascada Duruitoarea, care cade de la 100 de metri, peștera lui Ghedeon, cele două bîrciuri ale Ceahlăului: brîul Stănilor pe sub Ocolășul Mare și brîul Abrupturilor, paralel cu primul dar situat mai jos etc.

Deși nu e nici pe departe unul din cei mai înalți munți ai noștri (vîrfurile Toaca 1.901 m), marea Ceahlăului se datorează atît faptului, că e înconjurat de văi, cît și numărului mare de năruiri naturale și bîrci. Una din acestea din urmă, poate cea mai frumoasă, este Panaghia, o stîncă abruptă și semețată așezată chiar lângă Toaca. Din vîrfurile ei, ca și din vîrfurile Pietrei Unice, privirea colindă nestăvilită pînă la mari depărtări peste plaiurile moldovene. De pe platou se vede jos, la poalele muntelui,

măreața realizare a zilelor noastre, lacul de acumulare și hidrocentrala de la Bicaz.

De la cabana Dochia, mergînd spre nord, se ajunge în patru ore, trecînd pe la cabanele „7 Noiembrie” și „Durău”, la Răpciuni, pe malul lacului de acumulare, de unde se poate lua vaporețul spre sud-est, spre Izvoru Muntelui, lângă Bicaz. Se parcurge astfel pe apă drumul în sens invers față de

cel străbătut de la Neagra, prin Dochia, la Răpciuni. La Izvoru Muntelui este stăvilă, după vizitarea căruia se poate poposi la cabana Izvoru Muntelui, o clădire foarte atrăgătoare. La o distanță de 4 km se află gara Bicaz, de unde se ia trenul spre Piatra Neamț și de acolo spre orice alt oraș a frumoasei noastre patrii.

Șerban ANDRONESCU

În vitrinele magazinelor de sport.

...Trusa de voiaj din pluscord cu material plastic. Bordajul și minerele din piele îi dau un aspect frumos, iar fermoarul cu care este prevăzută la mijloc, pe toată înălțimea, o fac să se deschidă foarte ușor. Cuprinde două termosuri de format plat, două căni, două farfurii mari și două mici, o unțieră din material plastic, o cutie de aluminiu pentru alimente și tacămuri (cuțite, furculițe și lingurițe) pentru două persoane. Poate fi purtată atît în mînă cît și pe spate.

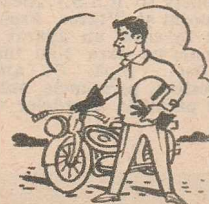

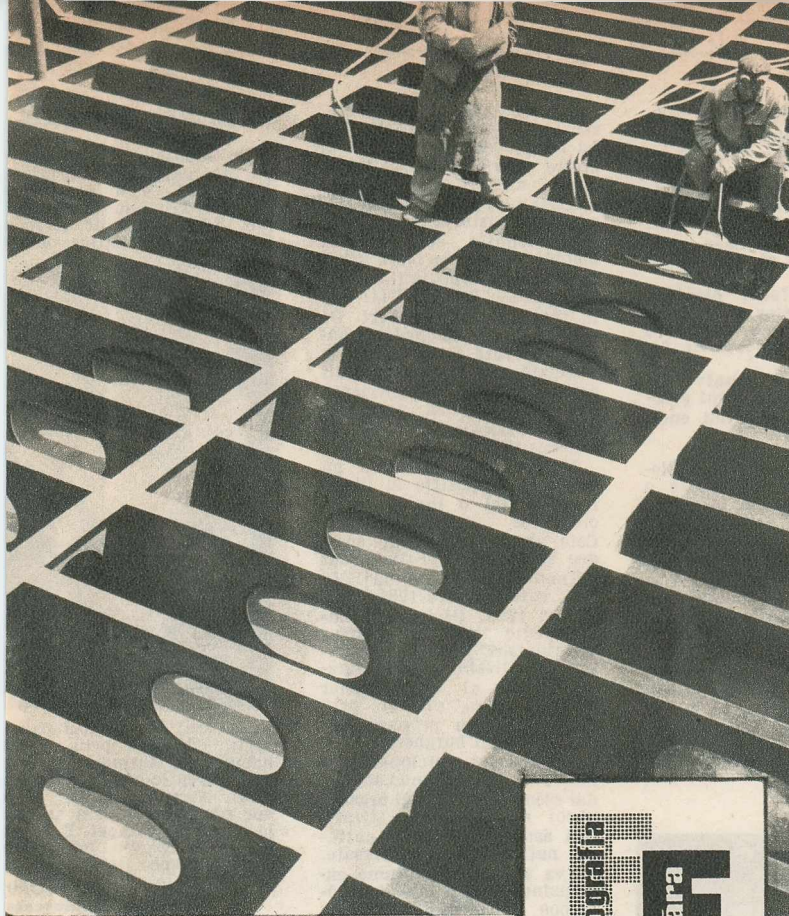
...Sacul de sport din material plastic, foarte practic fiind impermeabil și extrem de ușor. Este prevăzută cu curele, puțînd fi purtat și pe spate. În exterior are un buzunar închis cu un fermoar.

...Valișoara din poli-clorură de vinil în diverse culori, imitînd pielea de porc. Formatul mic, faptul că se deschide foarte ușor, prin două fermoare, și greutatea redusă o fac deosebit de practică pentru excursii.

...Termosuri de diferite mărimi (0,500 l — 0,750 — 1 l), frumos finisate cu modele și în culori vesele.

...Noile modele de bluz bîrbătești din bumbac care se poartă peste pantaloni. Sînt foarte practice la drum, intrucît absorb transpirația, sînt răcoaroase, ușor lavabile și, avînd mîneca lungă pot fi utilizate și pe vremea mai răcoasă. Se găsesc în diverse culori — deschise sau închise, uni sau pepit.

antier naval.

Fotografie de V. MOLDOVAN

fotografia

22

Facăra

CARNET

Rocky și frații săi

Răsfoind o revistă străină am aflat că boxerul filipinez de categorie cocoș Sabino Manquabat, zis și „Rocky”, care fusese knock-out-at de Johnny Lozaga și expediat din corzile ringului pe un pat de spital, a murit în urma lovirilor. „Rocky” a părăsit viața la o vârstă când alții de-abia „intră”: douăzeci și doi de ani. Boxerul din Filipine este — după cum ne înconștințează nota din revistă — al patrulea reprezentant al sportului nobil care a fost ucis în ultimul an. Și sintem de-abia în iunie. Până la revelion...

Așadar Rocky este al patrulea. Ceilalți confrați întru meserie și frați întru moarte — trei la număr pe 1963 — au pierit în același chip, respectînd parca o schemă invariabilă și acum banală. Talent pugilistic — angajament — meci — pumn (în bărbie, ficat sau stomac) — masă de operație — fotoreporter — ce declară nevasta — cimitir.

Dacă la morții lunilor din urmă adăugăm cadavrele din 62-64-60 și dacă la sportivii uciși pe ring adăugăm lista, mereu crescîndă și ea, a auto și motocicliștilor fărîmați și dacă, mai ales, la decedații realizați pînă în clipa de față adăugăm, fără a fi siliți să recurgem la imaginații, ci doar pe baza unui foarte elementar calcul al probabilităților, trupurile neînsuflețite ale zilelor de mine și poimîne — am ajunge la concluzia că în loc de „corpore sano” sportul profesionist produce altceva... Să se preschimbă atît de grabnic boxul de la Chicago din izvor de tărie în prilej de moarte? Vai, negația negației.

...Trecînd tîrziu în noapte prin fața lui „Madison Square Garden” și citînd afișul uriaș cu numele campionilor care s-au întrecut pe ring la zece seara, amatorul de sport îl va trezi pe portar:

— Nu vă supărați, astăzi cine-a murit?

Subiect pentru teză

Spre deosebire de „Petrolul” care, mai demult ceva, n-a știut la Ploiești să refacă handicapul și să treacă de Ferencvaros în Cupa orașelor țîrguri; spre deosebire de fotbalisții de la Rapid care, mai de curînd ceva, n-au știut să refacă handicapul (un punct doar) și să treacă de Lokomotiv Moscova în campionatul internațional al feroviarilor; spre deosebire de atîtea meciuri, întîmplări și împrejurări despre care și pe marginea cărora s-au scris atîtea comentarii, întrebări și amărăciune, Rapidul (voleibalisții) a știut să refacă. Pășînd pe teren cu două seturi handicap (1-3 la Moscova în primul meci) colegii fotbalisților au învins T.S.K.A. cu 3-0 și au cîștigat Cupa campionilor europeni.

E mai mult decît o victorie, e un exemplu.

Dacă aș fi profesor la Institutul de cultură fizică sau antrenor sau instructor aș cere ucenicilor să analizeze meciul din sala Floreasca în același chip în care la școală elevul cercetează vers cu vers un sonet de Eminescu întru priceperea (și — pentru înzeștrăți — deprinderea) artei poetice. 3-0 nu este un rezultat, e o pagină din antologia sportului românesc. Examinînd-o la seminar, metodîc și pe puncte, vom observa între altele:

1) Cum a început autorul capodoperei sportive (voleibalisții de la Rapid și antrenorul Roman) prin a intra pe teren fără complexe de inferioritate, fără spaima că handicapul este de fapt lipsă de încredere în puterea sa de creație.

2) Cum a atacat autorul din prima clipă, descătușîndu-și talentul, fără a ține seama nici de împotrîvirea adversarului și nici de riscurile posibile și, îndeosebi, de cele închipuite care paralizază de atîtea ori, de atîtea ori...

3) Cum și-a impus autorul ca după două seturi cîștigate, să nu-și îngăduie nici un moment de odihnă, de „nu mai pot”, de cădere „firească, omenească” și cum, atunci cînd T.S.K.A. a atacat în setul al treilea, el, autorul, s-a încrîncenat, și-a adunat, deși istovit, toată puterea și a înscris punctele unul după altul, pînă la victorie.

AI. MIRODAN

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 22.00, 23.50-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.50-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de joi), 22.00 (joi 22.30), 23.50-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.50-0.55 (sîmbătă 1.50-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II).

În cursul săptămîinii: 6.30, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II).

COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I).

SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 2 Iunie Programul I 6.00: Cîntece și jocuri 6.35: Melodii de estradă 7.10: Concert de dimineață 8.10: Orchestra de mandoline 8.30: Clubul voioșiei 8.50: Muzică populară 9.20: Trei schițe simfonice de Constantin Bobescu; „Uvertura tinerească” de Otar Gordeli; Suită din baletul „Haiducii” de Hilda Jerea 10.00: Valsuri 10.30: Arii și duete din opere 11.00: Program muzical dedicat fruntașilor de pe ogoare 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Corul Palatului culturii din Ploiești 12.20: Interpreți de muzică ușoară 13.10: De toate pentru toți 14.00: Poemul simfonic „Fîntăna Romei” de Respighi 14.16: Concert de prînz 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: Muzică populară 16.00: Cantonete 16.30: Piese simfonice de mare popularitate 17.00: Muzică de estradă 17.30: Muzică populară românească și a minorităților naționale 18.00: Transmisie sportivă 19.50: Muzică ușoară 20.00: Teatrul la microfon — premiera „Kathleen”, comedie de Michael Sayers 21.20: Muzică ușoară 21.45: Jocuri populare 22.25: Muzică de dans 23.10: Simfonia I în fa major de Ion Dumitrescu.

Programul II 7.00: Cîntece și jocuri 7.35: Fanfară 8.00: Dansuri rominești de Tiberiu Brediceanu; Cîntece populare ruse de Liadov 8.30: Muzică distractivă 8.50: Anunțuri, muzică 9.00: Muzică de estradă 9.30: Orchestra de muzică populară a Ansamblului de cîntece și dansuri „Ciocîrlia” 10.00: Muzică din opere 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică ușoară 11.00: Program muzical pentru oamenii muncii aflați la odihnă 11.40: Emisiunea „Cinema” 11.55: Simfonia Primăverii de Benjamin Britten; Concertul pentru pian și orchestră de Valentin Gheorghiu — solist compozitorul 13.15: Cîntă Gică Petrescu 13.30: Melodii populare 14.05: Piese instrumentale de virtuozitate 14.15: La microfon — satira și umorul 15.00: Muzică ușoară 15.30: Valsuri nemuritoare din opere 16.00: Oameni și fapte 16.08: Ansambluri corale rominești 16.30: Din folclorul popoarelor 17.00: Recitalul violonistului Stefan Gheorghiu 17.15: Fabule de La Fontaine 17.25: Din spectacolele Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. 18.00: Teatrul la microfon pentru copii — „Petka în cosmos” 19.00: Melodii... melodii 19.30: Române 20.05: Azi, pe Valea Oltului — radioreportaj de Ion Sava 20.20: Muzică de dans 21.45: Clasicii umorului — Mark Twain 22.00: Muzică populară 22.30: Ciclul de liederuri „Dragoste și viață de femeie” de Schumann — interpretează Kathleen Ferrer 23.10: Muzică de dans.

Programul III 19.00: Din operele compozitorului Robert Planquette 20.40: Antologia radio — Camil Petrescu citînd un fragment din romanul „Un om între oameni” 20.55: Concertul nr. 3 în do minor pentru pian și orchestră de Beethoven — solist Arthur Rubinstein 21.32: Muzică de dans 22.10—22.59: Muzică de cameră.

LUNI 3 Iunie Programul I 5.07: Cîntece de muncă 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri 6.07: Muzică distractivă 6.20: Ginnastică 6.35: Marsuri 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică instrumentală 7.30: Sfatul medicului — Conjunctivitele, îngrijirea și prevenirea lor 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Prelucrări corale 8.08: Melodii populare 8.30: Muzică din opere 9.00: Tineretea ne e dragă! 9.20: Corul de copii al Casei pionierilor din Comănești — Regiunea Bacău 9.30: Simfonia în fa major de Boccherini; Simfonia în re major de Franțisek Mica 10.00: Muzică de estradă 10.36: Muzică de cameră 11.05: Coruri și dansuri din opere 11.30: Muzică ușoară 12.00: Muzică populară 12.30: Scene din opere 13.10: Concertul pentru pian și orchestră de Al. Velehorskii — solistă Maria Fotino 14.00: Concert de prînz 15.00: Muzică ușoară 15.30: Cu cîntecele și jocul pe plaiuri moldovene 16.00: Sonata în stil antic pentru violoncel și pian de Gaspar Cassado —

interpretează Sasa Vecitovov și Vladimir Topina 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară de Temistocle Popa 17.10: Concertul nr. 2 în re major pentru vioară și orchestră de Mozart — solist Arthur Grumiaux 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 18.00: Din muzica popoarelor 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Recitalul sopranei Viorica Ursuleac 19.00: Revista economică radio 19.20: Suita simfonică „Tara Hălmașului” de Nicolae Boboc 19.45: Cîntă Ruggero Cori 20.15: Muzică vocală 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară 21.15: Tribuna radio 21.25: Pagini alese din muzica de operă 22.25: „Tragedia Salomei” de Florent Schmitt — Orchestra Teatrului Național de Operă din Paris 23.00: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Piese corale clasice 10.30: Muzică populară din țări socialiste 11.00: Dansuri instrumentale 11.15: Din povestirile lui Karel Capek 11.30: Suita simfonică din muzica de Anatol Vieru pentru filmul „Pe drumurile Romîniei” 12.05: Duete din operele lui Donizetti 12.30: Melodii populare 13.00: Muzică ușoară 13.30: Însemnări de reporter — Gospodarii cartierului 13.37: Muzică distractivă interpretată la mandolină 14.10: „Scherzo tarantella” de Wieniawski; „Dansul orelor” din opera „Gioconda” de Ponchielli 14.35: Muzică ușoară 15.00: Arii și duete din opera „Lakmé” de Delibes 15.30: Lucrări de tineri compozitori 16.10: Folclorul în prelucrarea compozitorilor noștri 16.30: Două schițe simfonice „Cuvinte din bătrîni” de Ion Nona Ottescu; Poemul simfonic „Tabăra Wallenstein” de Smetana 17.00: Cîntece de dragoste 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Ansambluri corale bărbătești 18.30: Cîntece și jocuri populare 19.00: Din melodiile de estradă ale compozitorilor noștri 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Ghid muzical — Emisiune recapitulativă (reluare) 20.40: Muzică din opere 21.15: Melodii populare 21.30: Lectură dramatizată — Povestirea „Mama” de Ioan Grigorescu 22.07: Muzică de cameră de Bach 22.35: Muzică ușoară și de dans 23.10: „Uvertura burlescă” de Aurel Stroe; Simfonia a III-a în do major de Prokofiev 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Ciclul „Pagini din muzica contemporană” 21.38: Muzică din opere 22.05—22.59: Concert de estradă.

MARȚI 4 Iunie Programul I 5.07: Orchestra de muzică populară a Sfatului popular din Roșiori de Vede 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Dansuri de estradă 6.07: Cîntece 6.20: Ginnastică 6.35: Mici piese instrumentale 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică populară din Dobrogea 7.30: Sfatul medicului — Insomnia 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Fanfară 8.08: Muzică ușoară 8.30: Muzică din opere 9.00: Concertul nr. 2 în re minor pentru pian și orchestră de Mac Dowell — solist Van Cliburn 9.30: Cîntece și jocuri populare 10.00: Muzică de cameră 10.25: Muzică ușoară 11.05: Piese pentru clavecin de Scariatti interpretate de Elisa Hansen 11.20: Scene din opere 11.45: Radio prichindel 12.00: Simfonia a II-a în re major de Beethoven — Orchestra simfonică N.B.C., dirijor Toscanini 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Formații artistice de la sate 13.10: Din melodiile populare preferate de ascultători 14.00: Concert de prînz 15.00: Uverturi la opere 15.30: Cîntă basul Aihan Baran 15.45: Valsuri 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Corul de fete al Scolii de muzică de 12 ani din Cluj 17.10: Muzică populară 17.30: Radioracheta pionierilor — „Excursie în anotimp” 17.55: Cîntă basul Ioan Hvorov 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru fruntași în producție 19.00: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur despre „Forme duble” 19.10: Sonata pentru oboi și

(Continuare în pag. 22-23)

RAFFAEL SANZIO

„Aș dori să cunosc unele date privitoare la viața și creația lui Raffael Sanzio, marele pictor al Renașterii”.

Constantin PRICOP contabil, Pașcani, bloc V 8, sc. C, et. II, ap. 4

Răspunde PETRU COMAR-NESCU, critic de artă.

Cînd a venit la Roma, în 1508, chemat împreună cu o

Autoportret.

echipă de pictori pentru a împodobi cu fresce apartamentul de la Vatican al papei Iuliu II — acele camere spațioase denumite „stanze” — Raffael Sanzio nu avea decât douăzeci și cinci de ani. Încă de la primele schițe și-a câștigat încrederea și admirația multor pictori și a arhitectului Bramante, originar din Urbino ca și Raffael și rudă depărtată cu acesta.

Stimulat de prezența lui Michelangelo, el s-a realizat deplin la Roma, lucrînd neșpus de mult și cu o ușurință care uimea pe toți și stîrnea consternarea chinului și dramatismul lui Michelangelo. Scurta sa viață (1483-1520) și-a consumat-o cu fervoarea caracteristică oa-

menilor Renașterii. Cu un talent manifestat încă din copilărie, învățase pictura mai întîi la Urbino, apoi la Perugia cu icsusitul Perugino, crease lucrări valoroase și la Florența, unde a cunoscut arta lui Da Vinci.

Mulți critici îl compară cu Mozart pentru ușurința cu care crea, pentru grația și gingășia, seninătatea și limpezimea imaginilor sale, pentru precocele său talent și prematura sa dispariție. Totuși — din nou ca și la Mozart — această grație și ușurință au fost rezultatul unei munci aprige, al unei necurmate împliniri.

Raffael a trecut de la grațioasele madone ale lui Perugino la o admicire a psihologiei umane și la o mare știință a anatomiei, a legilor perspectivei și, în genere, a compoziției, după ce a cunoscut adincimea chipurilor pictate de Da Vinci și viziunile pline de mișcare și neliniște ale lui Michelangelo.

Stăpînînd desenul și cîștigînd darul de a colora, el a fost în stare să realizeze o nouă sinteză picturală, în care simetria și armonia clasică au atins noi culmi. Chiar și în personajele biblice el aducea viziunea unei umanități reale, accentuînd virtuțile sufletești și frumusețea fizică. Puritatea, gingășia, meditația, bunătața caracterizează cele mai multe din ființele pictate de el — madone, filozofi antici, eroi ai istoriei antice și contemporane, adesea aduși în ample compoziții, ca „Disputa” și „Școala din Atena”. În portretele realiste, făcute fără gînd de măgulire, ale papilor Iuliu II și Leon X sau în portretele altor contemporani, el a ajuns uneori la o mare pătrundere psihologică. În genere însă, viziunea sa este senină și calmă, neatingînd dramatismul lui Michelangelo, Da Vinci, Tizian și Dürer, marii săi contemporani.

DICTIONARUL ENCICLOPEDIC ROMÎN

„De ce „Dicționarul enciclopedic român”, al cărui prim volum a apărut recent, este intitulat dicționar enciclopedic și nu enciclopedie?”

Tudor ANESCU, elev cl. a XI-a, Școala medie nr. 6, București, str. C. Knappa nr. 96

Răspunde prof. univ. D. MACREA, coordonatorul principal al „Dicționarului enciclopedic român”.

Între enciclopedie și dicționar enciclopedic nu există o deosebire de natură, ci numai de proporții. Enciclopediile sînt lucrări de mari proporții, formate din zeci de volume, în care se încearcă să se cuprindă o sferă cit mai largă a cunoștințelor umane, pe cînd dicționarele enciclopedice, care apar de obicei în trei-patru volume, cuprind numai datele cele mai esențiale ale culturii naționale și universale, într-o prezentare mai sumară decît în enciclopedii. În dicționarele enciclo-

pedice materialul este prezentat în ordine alfabetică. La fel procedează și cele mai multe enciclopedii. Totuși unele dintre ele prezintă materialul pe materii: statul, economia, istoria, literatura, arta, tehnica etc. Această metodă a stat la baza marilor opere enciclopedice franceze din secolul al XVIII-lea, în frunte cu d'Alembert. De asemenea, Enciclopedia franceză, apărută între cele două războaie mondiale, a folosit aceeași metodă. Experiența a dovedit însă că prezentarea alfabetică a materialului este cea mai practică.

Marile mase cititoare nu aveau la dispoziție în limba română nici o lucrare enciclopedică corespunzătoare. Cele câteva lucrări de acest gen apărute la noi în trecut („Enciclopedia română” în trei volume, 1896-1904, „Minerva” 1929, Dicționarul enciclopedic ilustrat „Cartea Românească” 1931) deveniseră inutilizabile prin progresul rapid al cunoștințelor contemporane, cit și prin faptul că erau propagatoare ale ideologiei burgheze.

„Dicționarul enciclopedic român” răspunde, în mod sumar, dar esențial, celor mai urgente nevoi de informare științifică asupra tezaurului culturii naționale și universale. El va avea patru volume, cuprinzînd fiecare cîte 11.000-12.000 de termeni și peste 6.000 de ilustrații (planșe, hărți, desene, portrete, fotografii etc.).

Interesul cu care publicul cititor a primit volumul I este un puternic stimulent pentru redactorii „Dicționarului” ca să depună toate străduințele pentru ca volumele următoare să apară la timp și în bune condițiuni redacționale, îndeplinind astfel importanta sarcină culturală care le-a fost încredințată.

CHEMAREA TURMELOR

Pe muntele Rarău, ca și pe alte culmi ale Carpaților Răsăriteni, răsună prelung în aceste zile buciurile oierilor. Este vorba de o veche tradiție a ciobanilor moldo-

veni care, la sfîrșitul primăverii, cheamă prin glasul buclumului turmele din val spre pășunile bogate ale muntelui. Aici mii și mii de ovor rămîne din vară și pînă la sfîrșitul toamnei. Fotografia pe care v-o trimitem a realizat-o pe Rarău.

F. PLOPU Cîmpulung-Moldovenes

ACOLO UNDE REBREANI A SCRIS „RĂSCOALA”

Vă trimitem spre publicare fotografia unei frumoase clădiri în stil românesc aflată la Valea Mare, localitate din apropierea orașului Pitești. Această clădire — de altfel destul de veche — este bine cunoscută argeșenilor prin faptul că în ea a locuit cîțiva ani autorul romanului „Răs-

PROGRAMUL DE RADIO

pian de Sigismund Toduță 19.30: Universitatea tehnică radio — ciclul metalurgie 19.45: Cîntă Dorina Irăghiel și Luigi Ionescu 20.15: Cîntă Maria Lătărețu 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară românească 21.15: La microfon — satira și umorul (reluare) 22.25: Muzică de dans 23.10: Simfonia a VI-a de Dmitri Șostakovici.

Programul II 10.10: Melodii distractive 10.30: Concertul pentru violoncel și orchestră de Schubert-Cassado 11.00: Cîntece de pace și prietenie 11.15: „O fetiță neagră” — fragment din cartea „O călătorie cu Charlie în căutarea Americii” de John Steinbeck 11.35: Melodii de estradă 12.05: Selecțiuni din opere 12.31: Muzică populară 13.00: Uvertura de Busoni; Rondo giocoso de Brahms; Suita bătăneană de C. Bobescu 13.30: Schițe de Haraldamb Zincă 13.45: Cîntece pionieresti 14.10: Melodii populare 14.35: Muzică ușoară de Noru Demetriad 14.50: Fanfară 15.15: Muzică de estradă 15.25: Suita „O zi de vară într-o gospodărie agricolă colectivă” de Zeno Vancea; „Poemul vieții noi” de Dumitru Bughici 16.10: Pianistul Dinu Lipatti interpretează valsuri de Chopin 16.30: Pagini orchestrale din opere 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: „Dicționar muzical” (reluare) 18.45: Emisiune culturală 19.00: Soliști și formații artistice de amatori 19.30: Lecția de limba franceză (avansați) 19.40: Fragmente din opera „Bal mascat” de Verdi 20.15: Popas liric 20.35: Corul Filarmonicilor de stat „George Enescu”, dirijor D.D. Botez 21.15: Din comoara folclorului nostru 21.45: Emisiune literară 22.00: Cîntă Corina Bărbulescu și Ion Stoian 22.15: Ciclul „George Enescu, compozitor” — Cvartetul nr. 1 opus 22 în mi bemol major 23.10: Concert de estradă 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Opera „Somnambula” de Bellini (actul I), soliști,

corul și orchestra Operei Scala din Milano, dirijor Antonino Votto 22.35—22.59: Muzică de estradă.

MIERCURI 5 Iunie Programul I 5.07: Muzică de estradă 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Muzică populară 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.35: Cîntece 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Uvertura „Olteanca” de Caudella; „Poloneza” de Felix Rybicki; „Dans spaniol” de Granados 7.30: Sfatul medicului — Prevenirea și combaterea nevrozei cardiace 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Marsuri sportive 8.08: Piese instrumentale 8.30: Melodii populare 9.00: Suita simfonică „Picturi de Grigorescu” de Ion Hartulary-Darclée 9.30: Muzică ușoară 10.00: Teatru la microfon — „Corabia cu un singur pasager” de Dan Tărbilă 11.07: Muzică instrumentală 11.30: Muzică din opere 12.00: Din cîntecele și dansurile popoarelor 12.30: Fragment din opera „Aleko” de Rahmaninov 13.10: Muzică din filme 14.00: Concert de prim 15.00: Muzică populară românească și a minorităților naționale 15.30: Simfonia concertantă pentru vioară, fagot, oboi, violoncel și orchestră de Haydn 16.00: Muzică corală de Nicolae Ursu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică instrumentală 17.10: Muzică populară interpretată de Petre Săbădeanu și Aurel Gore 17.30: Prietena noastră, cartea 18.00: Muzică ușoară 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Cîntă tenorul Aureliano Pertile 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru frunțași în producție 20.15: Muzică corală clasică 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică ușoară 20.58: Serenadă pentru cvintet de suflători cu oboi de André Jolivet 21.15: Jurnalul satelor 21.40: Muzică populară 22.25: Ciclul „Pagini din muzica preclasică” — Madrigaliștii italieni din secolele XVI și XVII 23.00: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Melodii populare la acordeon și clarinet 10.27: Concerto

grosso de Filip Lazăr; Concertul în la major de Bonporti 11.00: Prelucrări corale 11.15: Universitatea tehnică radio — ciclul metalurgie (reluare) 11.30: Muzică de estradă 12.05: Dansuri din opere 12.30: Schițe inspirate de satul contemporan 12.45: Din viața de concert a Capitalei Varga 13.30: Carnet de reporter 13.40: Cîntă Heli Litaiets și Mihai Ribba 14.10: Muzică de balet 14.35: Fanfară 15.00: Opera bufă „Grădinița din dragoste” de Mozart 15.30: Muzică populară 16.10: Muzică vocală și instrumentală 16.30: Tangouri și valsuri 17.00: Soprana Victoria Olariu și violonistul Ion Jelescu 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Tocata pentru pian și orchestră de Respighi — solistă Silvia Șerbescu 18.32: Cîntă Natalia Gliga și Al. Titrus 18.50: Laureeți ai Premiului de Stat pe 1962 — acad. Tudor Vianu 19.00: Melodii... melodii 19.30: Lecția de limba rusă (avansați) 19.40: Muzică din opere 20.00: Jocuri populare 20.15: Școala și viața 20.35: Interpreți sovietici — mezzosoprana Zara Doluhanova 21.15: Orchestra de muzică populară a Casei raionale de cultură din Slobozia, Regiunea București 21.30: Pe teme internaționale 21.40: Mici piese de estradă 21.50: Interpreți de muzică ușoară 22.30: Muzică din opere contemporane și comedii muzicale 23.10: Ciclul „Simfonii de Gustav Mahler” — Simfonia a X-a în fa diez minor 23.55: Concert de noapte.

Programul III 21.15: Opera „Somnambula” de Bellini (actul II) 22.00: Recitalul violonistului Iascha Heifetz 22.15: Muzică ușoară de compozitori romîni 22.34—22.59: Mica simfonie concertantă pentru pian, harpă, clarinet și dublă orchestră de coarde de Franck Martin.

JOI 6 Iunie Programul I 5.07: Jocuri populare 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Cîntece și jocuri 6.07: Muzică distractivă 6.20: Gimnastică 6.35: Marsuri 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică populară din diferite regiuni ale țării 7.30: Sfatul medicului — Importanța tratării corecte și la timp a paratentozei 7.35: Anunțuri, muzică 7.45:

Bolerouri 8.08: Muzică instrumentală 8.30: Muzică ușoară 9.00: Vreau să știu! 9.25: Suita pentru orchestră „Schițe caucaziene” de Mihail Ippolitov-Ivanov 10.00: Muzică din opere 10.30: Soliști de muzică populară 11.05: Cvartetul nr. I în sol major „Primăvara vieții” de Ovidiu Varga 11.30: Estrada melodioasă 12.00: Corul școlii pedagogice din Buzău 12.15: Fanfară 12.30: Muzică ușoară 13.10: Fragmente din opera „Boccaccio” de Suppé 14.00: Concert de prim 15.00: Muzică populară din Banat și Oltenia 15.30: Suita a II-a din baletul „Călin” de Alfred Mendelssohn 16.00: Piese pentru pian de Liszt, interpretate de Aldo Ciccolini 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece pentru cei mici 17.10: Din operele lui Händel 17.45: Răsfoind volume recent apărute ale scriitorilor noștri 18.00: Muzică ușoară românească 18.30: Lecția de limba franceză (începători) 18.40: Cvartete din opere 19.00: Cîntece și jocuri populare 19.30: Universitatea tehnică radio — ciclul chimie 19.45: Simfonia a II-a în do major de Robert Schumann 20.25: Muzică ușoară 20.45: Dialog despre literatură cu ilustratori de cîrți 21.00: „Istoria teatrului liric românesc” — Emisiune recapitulativă (reluare) 21.50: Din muzica popoarelor 22.55: Sonata pentru vioară și pian de Iuri Levitin — interpretează David Oistrach și compozitorul 23.20: Concert de noapte.

Programul II 10.10: Program de cîntece 10.30: Din operele compozitorilor noștri 11.00: Muzică ușoară sovietică de Al. Pliarkovski și Oskar Feltzman 11.15: Din poezia Spaniei luptătoare 11.30: Concertul pentru vioară și orchestră de Peter Kolman — solist Aladar Mozi; „Dansuri festive” de Anatol Vieru 12.05: Muzică populară din țări socialiste 12.30: Terțete vocale din opere 13.00: Muzică de cameră 13.30: Note de lector 13.40: Cîntă Mihaela Cotaru și Dorel Liveanu 14.10: Cîntece și jocuri populare 14.35: Piese vocale și instrumentale de compozitori romîni înaintași 15.00: Interpreți de operă 15.30: Muzică ușoară 16.10: Cîntece 16.30: Simfonia a II-a pentru solisti, cor și orchestră de Gh. Dumitrescu — solisti Zenaida Pally, Arta Flo-

PENTRU UN MUZEU AL POLIGRAFIEI

Articolul „Cetatea formei și a culorilor” din Flacăra nr. 9/1963 — discutând unele aspecte ale înfrumusețării orașelor, parcurilor, uzinelor etc. — mi-a sugerat o propunere în legătură cu Casa Scintei. Am vizitat în repetate rânduri acest monumental edificiu și n-am găsit în incinta sau în preajma sa nici o operă de artă care să înfățișeze munca ce se desfășoară în interiorul său — temă nu prea des abordată de artiștii noștri plastici. Dacă ne-am obișnuit cu lucrări închinată minerului, tractoristului, zidarului, ofelarului, nu văd de ce nu s-ar crea și tablouri sau sculpturi redând chipul linotipistului, zetarului, mașinistului sau al legătoarei. Asemenea opere ar putea fi expuse într-un muzeu al Casei Scintei ori al industriei poligrafice sau ar putea împodobi coridoarele cu colonade și spațiile verzi dimprejurul Casei Scintei.

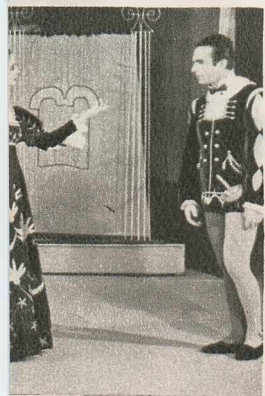
Sugerez punerea în discuție a acestei propuneri.

Ion CRUCEANĂ
funcționar, Pitești

REMIERĂ CRAIOVEANĂ

Fotografia pe care v-o arătăm spre publicare reprezintă o scenă din cunoscuta medie a lui Shakespeare tot tineri din Verona”, ezentată pe scena Teatrului țional din Craiova. Spectacolul se bucură de succes rindurile iubitorilor de atru craioveni.

Nicu-Dan GELEP
pictor, Craiova

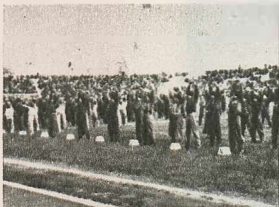
DE LA FOTOCORRESPONDENȚI

Aici — pe o culme a Bucegilor — nu s-a toplit încă zăpadă! (F. Spath, cercul de fotoamatori de pe lângă Uzinele „Industria sîrmei” — Cîmpia Turzii)

Vă prezintă brigada artistică de agitație a Căminului cultural din Castelu, Raionul Medgidia. (Gh. Cioreba, Constanța)

Pe stadionul „Petrolul” din Ploiești: o demonstrație colectivă de gimnastică desfășurată cu prilejul încheierii cu succes a introducerii gimnasticii în producția în întreprinderile și instituțiile din oraș. (Nicolae Mocanu, Ploiești)

O „jarză” de hortensii elaborate în seralele orașului Deva. (Ileana Teresh)

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Maria Dumitru, Hunedoara, bd. Republicii, bloc 135, ap. 2, scara A; literatură, teatrul, cinema, muzică; Gh. Dumitru, student, București, Căminul 3, bd. Republicii nr. 98; ilustrate: Ion Petrescu, Craiova, str. Dinamului nr. 1; geografie, turism, literatură, teatru, ilustrate; Nelu Cătănă, tehnician chimist, Onești, bloc C 7, ap. 12, et. I, cvartatul II, Reg. Bacău; ilustrate: Cornel Andreescu, Mircea Zaharescu, Dorin Bănăneanu, Radu Mihăilescu, Cornel Stuparu, Timișoara, Complexul studentesc, Căminul 3, str. Clujului; ilustrate: Jan Stepaniuk, Wicz Trzeszcianka, pow. Hajnowka, woj. Białystok, R.P. Polonă; sport, filatelie; Ruzard Wojciechowski, Tomaszow Mor, ul. Topolowa 5 m. 1, R.P. Polonă; filatelie, ilustrate; Wiktor Werstak, os. Nurzec, pow. Siemiatyze, woj. Białystok, Tartak, R.P. Polonă; filatelie; Isabella Sielewicz, studentă, Varșovia 33, ul. Walecznych 45 m. 4, R.P. Polonă; teme diverse; Irena Banal, Lodz 41, ul. Gen. Bema 77 m. 1, R.P. Polonă; teme diverse; Janina Fabijanczyk, Lodz, ul. Gen. Bema 74 m. 3, R.P. Polonă; teme diverse; Carol Hellebrandt, student, Reșița, str. Castanilor nr. 42; sport, teatru, cinema, ilustrate; Silvia Ciornel, elevă, Craiova, str. Ștefan cel Mare nr. 58; ilustrate; Eliza Drenca, elevă, Rm. Sărat, str. Drăgălici nr. 42; ilustrate; Constantina Drăgan, elevă, Rm. Sărat, str. Dorobanți nr. 8; ilustrate; prof. Ella Buțu, com. Colțea, Reg. Galați; ilustrate; Marius Kurt Reijam, student, Complexul studentesc București, Splaiul Independenței nr. 280, bloc E, etaj IV, Raion „16 Februarie”; sport, muzică, ilustrate; Gh. Toma, student, Iași, str. Sărării nr. 220,

bloc B; literatură, muzică, ilustrate.

PENTRU MICII CINEFLI

Ca cititoare a rubricii de actualități cinematografice din „Flacăra”, doresc să transmit unele sugestii celor interesați în buna desfășurare a filmului pentru preșcolari și școlari mici. Fără îndoială, s-au realizat multe în ce privește programarea scurtmetrajelor pentru copii în matinee duminicale la o serie de cinematografe și zilnic la cinematograful „13 Septembrie”. Copiii pot viziona astfel zeci de filme de păpuși și desene animate, documentare și științifice, destinate atât educației cit și amuzamentului.

Ei iubesc deopotrivă și filmele de lung-metraj. Copiii noștri au văzut, revăzut (și ar dori să mai revadă) filme ca „Munchhausen”, „Tin-Tin și misterul Lăzii de aur”, „Petre cel isteț”, „Noapte de ajun”. Dar asemenea filme nu sînt programate decît foarte rar. Și cum eu nu aparțin categoriei de părinți care cred că scenele sîngeroase din „Cartagina în flăcări”, „Mongolii”, „Vikingii” pot să di însușiri pozitive în mințile fragede, mă văd nevoită adesea să abuzez de formula: „Nu-i pentru copii”. Iată de ce propun să fie programate mai multe filme de lung-metraj pentru copii. În acest sens, pe lângă noile achiziții, s-ar putea relua filme ca „Gulliver”, „Iliada Muromet”, „Floarea de piatră”, „Tom Degetelul”, „Prichindelul”, „Căluțul cocosat”, „Micul Muck”, „Copiii căpitanului Grant”, „Înmă rece”, „Burtarul împăratului”, „De la Apenini la Anzi”. Printre filmele indicate pentru copii pot fi considerate și filmele eroice, cu condiția să fie lipsite de secvențe naturaliste.

Georgeta HUȚANU
str. Al. Sahia nr. 58, București

scu, Cornel Stavru 17.06: Muzică populară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 18.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: ntă Emil Ghilels, Anton Dermota, enrik Szing, Jeanine Michaud, Dan rădăchescu și Vladimir Orlov 18.30: zică ușoară 19.00: Tineretea ne e agă! 19.30: Muzică din opereta „Păra rlsului” de Lehar 20.00: Scrisori din ră 20.10: Cîntă Angela Moldovan 20.30: apte bună, copii! 20.40: Muzică de tradă 21.15: Corul Radioteleviziunii 2.45: Părinți și copii 22.00: Seară de ms cu Horia Șerbănescu și Radu Zarescu (reluare) 23.10: Scene din opera tăzboi și pace” de Prokofiev 24.00: uziică de dans.

Programul III 21.15: Teatru la mifona — „Kathleen” de M. Sayers 23.35—22.59: Muzică din operete.

VINERI 7 Iunie Programul I 5.07: elucări corale 5.20: Emisiunea pentru te 5.30: Cîntece din folclorul nou și curi populare 6.07: Melodii de estradă 20: Gimnastică 6.35: Muzică instrumentală 6.45: Salut voios de pionier! 10: Pagini orchestrale din operete 30: Sfatul medicului — Alimentația garului în anotimpul cald 7.35: Anunri, muzică 7.45: Cîntece patriotice 08: Muzică ușoară 8.30: Sonata în re aor de Carl Stamitz; Piese de concert 8: Rameau 9.00: Scene din opera „Vilarea” de Eugen Suchon 9.30: Muzică ulară din diferite regiuni ale țării 10.00: Suita a II-a „Romantica” de Iuliu ureșianu 10.30: Muzică de estradă 10.05: Piese vocale și instrumentale de mpozitori romîni 11.30: Arie din opere 1.52: Din activitatea constructorilor de cuinte de la Hunedoara — reportaj de 1. Neagu 12.00: Muzică populară 12.30: uziică ușoară din țări socialiste 13.10: oncertul nr. 4 în re minor pentru vioară orchestra de Wieniawski — solist Ion ieu 14.00: Concert de primz 15.00: uziică ușoară de Gelu Solomonescu 1.5: Lucrări de compozitori preclasiici 1.45: Melodii populare 16.15: Vorbeste oscova! 16.45: Cîntă Lucia Roic, Vali culescu și Mircea Nemens 17.10: Trio re major de Haydn — interpretează onid Kogan, vioară, Mstislav Ros-

tropovică, violoncel, și Emil Ghilels, pian 17.30: În slujba patriei 18.00: Melodii de muzică ușoară 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Muzică populară 19.00: Cîntă baritonul Nicolae Herlea și tenorul Garbis Zobian 19.30: Uni-versitatea tehnică radio — ciclul elec-tronică 19.45: Muzică ușoară 20.15: Corul Conservatorului de stat „Gheorghe Dima” din Cluj 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Ciclul „Pagini din muzica contemporană” — Concertul pentru clarinet și orchestră de Aaron Copland 21.15: Jurnalul satelor 21.40: Cîntece și jocuri populare 22.25: Opereta „Pericolă” de Jacques Offenbach — în montaj muzical-literar 23.25: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Muzică populară rusă 10.30: Dixer cu pian de Sabin Drăgoi 11.00: Potpouri din opereta „Fetița olandeză” de Kálmán 11.15: Uni-versitatea tehnică radio — ciclul chimie (reluare) 11.30: Muzică ușoară romînească 12.05: Cîntece din țări socialiste 12.30: Sonate orchestrale de Rossini 13.00: Din folclorul popoarelor 13.30: Limba noastră (reluare) 13.40: Cîntă baritonul Mihail Arnăutu 14.10: Capriciu pentru orchestra de Dumitru Capoluanu; Concer-tino pentru orchestră de coarde de Doru Popovici 14.35: Muzică ușoară 15.00: Actualitatea în țările socialiste 15.25: Muzică din operete 16.10: Suita de cin-tece „Mica menajeră” de Marțian Negrea și Marilena Protopopescu; Sapte preludii pentru pian de Kurt Schwan 16.30: Tineri interpreți de muzică populară 17.00: Album Johann Strauss 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anun-țuri, reclame, muzică 18.05: Sonata nr. 9 în si major pentru pian de Schubert — interpretează Friedrich Wührer 18.30: Piese distractive interpretate la man-dolină 18.45: La Hanul Ancuței — Pa-gini din opera lui Mihail Sadoveanu 19.00: Cu cîntecul și jocul de-a lungul Dunării 19.30: Teatru la microfon — „Răzbunarea”, comedie de Al. Fredo 20.43: Jocuri populare 21.15: Recital Serafim Antropov 21.30: Muzică de dans 22.30: Moment poetic — Miron Radu Paraschivescu 22.35: Cvartetul nr. 8 opus 110 de Șostakovici 23.10: Muzică ușoară 24.00: Muzică de dans.

Programul III 21.15: Muzică din opere 21.45: Muzică de cameră 22.38—22.59: Muzică de estradă.

SÎMBĂȚĂ 8 Iunie Programul I 5.07: Violonistul Ion Matache 5.20: Emisiunea pentru sate 5.30: Muzică distractivă 6.07: Valsuri 6.20: Gimnastică 6.35: Piese pentru chitară 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Jocuri populare 7.30: Sfatul medicului — Prevenirea și tratamentul stafilococilor cutanate 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică de estradă 8.08: Ansamblul de amatori 8.30: Suita de Henry Purcell pentru piesa „Visul unei nopți de vară”; Două piese simfonice „Dragălaşenie” de Bolsmortier 9.00: Roza vînturilor 9.25: Melodii populare romînești și ale minorităților naționale 10.00: Fragmente din operele compozitorilor noștri 10.30: Muzică ușoară 11.05: Sonata pentru pian și vioară de Paul Constanținescu; Cvintet opus 24 nr. 2 pentru instrumente de suflat de Paul Hindemith 11.30: Din muzica popoarelor sovietice 12.00: Muzică din operete 12.20: În săli și pe stadioane 12.30: Muzică ușoară 13.10: Suita simfonică „Fluierașul fermecat” de Radu Paladi; Divertisment pentru orchestra de coarde de Mircea Hoinic 14.00: Concert de primz 15.00: Cîntece și jocuri populare 15.30: Corul de copii al Radioteleviziunii 15.45: Emi-siune literară 16.00: Recitalul sopranei Teodora Lucaic 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară 17.20: Muzică de estradă 17.30: Rapsodia I pentru clarinet și orchestră de Claude Debussy; Simfonietta „La yolla” de Bohuslav Martinu 18.00: Program muzical pentru fruntași în producție 18.30: Sonata nr. 7 în do minor opus 30 de Beethoven — interpretează violonistul Yehudi Menuhin și pianistul Louis Kentner 19.00: În pas cu știința 19.20: Scene din opera „Medeea” de Cherubini 20.10: Seară de dans cu Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu 21.00: Romante 21.15: Carnet plastic 21.25: Muzică populară 22.25: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Muzică ușoară 10.30: Concertul pentru flaut și orchestră de Tudor Jarda — solist Dumitru Pop

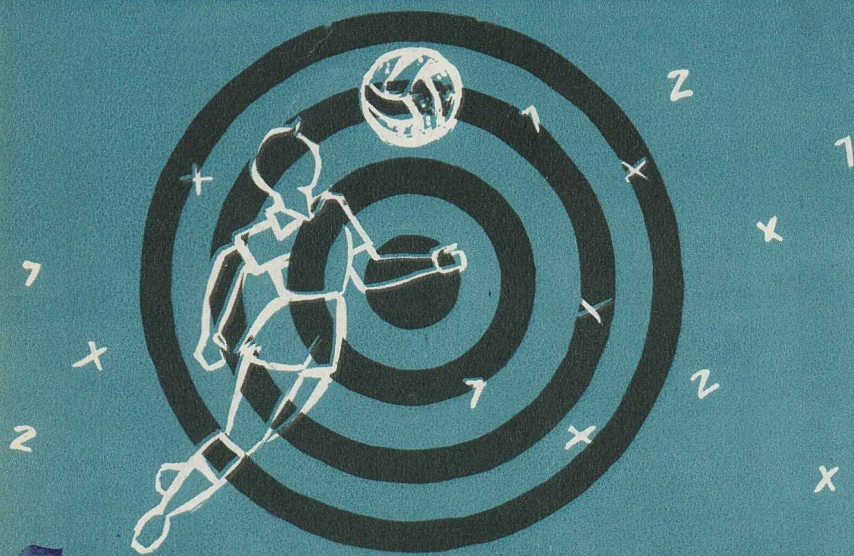
11.00: Cîntece de Teodor Bratu 11.15: Universitatea tehnică radio — ciclul electronic (reluare) 11.30: Concert Mozart 12.05: Muzică de estradă 12.30: Program de uverturi 13.00: Din muzica popoarelor 13.30: Muzică ușoară 14.10: Cîntă Ion Prisăcaru 14.35: Valsuri de concert 15.00: „Anotimpurile” de Ceai-kovski 15.33: Cîntă Victoria Darvai, Ion Lăceanu și Ion Șerban 16.10: Arie din opere 16.30: Știința în slujba păcii 16.40: Cîntece 17.00: Scene, arie și duete din opera „Romeo și Julietta” de Gounod 17.30: Încemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Romante de compozitori ruși 18.35: Muzică ușoară 19.00: „Intermezzo giocoso” de Cinarosa; Concertul nr. 4 în formă pastorală de Torelli 19.30: Pe teme internaționale 19.40: Muzică ușoară 20.00: Din cele mai cunoscute melodii populare 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Melodii de dragoste din operete 21.10: Muzică de dans 21.45: Agenda teatrală 22.00: Muzică populară 22.30: Din operele lui Puccini 23.10: Simfonia I în re minor de George Enescu 23.50: Muzică de dans.

Programul III 21.10: Concertul în mi major pentru clavecin și orchestră de coarde de Johann Sebastian Bach — solist Ralph Kirkpatrick; Concertul pentru orchestră de coarde de Paul Constanținescu; Concertul în re major pentru vioară și orchestră de Brahms — solist Christian Ferras 22.31—22.59: Muzică de estradă.

În pagina 4: PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”
Macheta: Vlad Mușatescu

Săptăminal

PRONO
Sport

P L A J A

O producție a studiourilor italiene

Scenariul: LATTUADA — SOLEGO Imaginea: MARIO CRAVERI
— MALERBA

Regia: ALBERTO LATTUADA Muzica: PIERO MORGAN

Cu : Martine Carol, Raf Vallone, Clelia Matania, Mario Carotenuto, Carlo Bianco, Zina Racerosky, Nico Pepe, Anna Pisani, Carlo Romano

În eleganta stațiune de pe litoralul italian unde a descins pentru o scurtă vacanță micuța Caterina cu mama ei Annamaria, luxul vilegiaturistilor își izbește privirea. Dar câteva zile sînt de ajuns pentru a dezvălui marile drame și mielle turpitudini ce se ascund în dosul fațadel. Pentru fosta prostituată Annamaria, care de dragul fetiței încearcă să-și schimbe viața, fătărnicia protipendadei nu cunoaște fertare.

NOUA MORALĂ A FABULEI:

CONSUMAȚI CU ÎNCREDERE PRODUSE I.C.I.L. - CI

- CAȘCAVALURI ȘI BRÎNZETURI FERMENTATE
- UNT ● PRODUSE PROASPETE ȘI DIETETICE